

Naročnina
za državo SHS:
do preklica:
a) po pošti mesečno Din 14
b) dostavljeno na dom
mesečno 12
za inozemstvo:
mesečno Din 23
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji Din 20
v inozemstvu 40

SLOVENEK

Cene inseratov:
Enostolpna petstna vrsta malih
oglasov po Din. 1-50 in Din. 2-
veliki oglasi nad 45 mm vi-
šine po Din. 2 50, poslana itd.
po Din. 4-
Pri večjem naročilu popust.
Izbija vsak dan izvenredni
ponedeljki in dnevi po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.
Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nerazpisane pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 850 za naročnino in št. 349 za oglas,
zagreb 39.011, sarajev 7583, praška in dunaj 24.797.

Šlaba vest.

Glasilo dr. Žerjava se je zaradi »Slovenčevega« članka o uradništvu hudo razburilo. To je povsem umljivo, ker bi pomenilo smrt za demokratsko stranko, ako bi jo zapustila še tista uradniška inteligenca, ki še na demokratsko zastavo prisega. Saj dr. Žerjav ne more preboleti, da mu je ravno najbolj izobraženi in najboljše kvalificirani del inteligence obrnil hrbet. Zato je »Jutro« poglavje o uradništvu izmed vseh najbolj neprijetno.

Iz naše ugotovitve, da so radikali uradništvo oćigani, bi »Jutro« rado kovalo kapital zase, obenem pa skuša krivdo za uradniško bedo zvaliti razun na radikale še na — SLS! Ta je namreč po »Jutrovem« modrovanju kriva, da vlada radikalna stranka, torej je odgovorna tudi va to, da se uradniški zakon ne reši.

To je sploh stara metoda demokratskega organa, da postavi kot samoposebi razumljivo neko tezo, katera ne stoji in katere niti ne skuša dokazati, ampak mirno iz nje izvaja svoje zaključke. To je pač stališče vseh demagogov, ki imajo slabo vest, kakor jo ima demokratska stranka v uradniškem vprašanju. Demokratje so bili pri zadnjih volitvah strahovito tepeni in to zaslužen. Sedaj ko so potisnjeni proti lastni volji v klavno opozicijo, bi radi izmili svoje grehe in jih zvalili na druge, ki so demokratsko-radikalne grehe pobijali dosledno slejkoprej. Jugoslovanski klub je tudi v uradniškem vprašanju zastopal močato, energično in dosledno. Če pa s svojimi 24 glasovi izmed 313 ne more uspeti, ni njegova krivda, pač pa pada doberšen del te krivde na demokrate, ki so omogočili obstoječi volivni red, po katerem pripada Srbom več mandatorov, kakor jim gre po številu prebivalstva. Zaradi SLS radikali lahko vladajo z demokrati ali brez njih, kakor jih je pač volja, ker to spričo danega položaja od SLS ni odvisno. Zato je abotno govoriti, da je SLS »izrinila demokrate, te edine prave prijatelje državnih nameščencev, iz vlade.« SLS je nasproti sedanji radikalni vladi ravnotako v odločni opoziciji kakor je bila proti radikalno-demokratski. Če so se pa radikali in demokratski bratci med seboj skregali, to je pač njihova stvar. Dejstvo je, da demokratje na uradniški bedi niso nič manj krivi kakor radikali. Ko so namreč sedeli skupaj z njimi v vladi demokrati, so le-ti imeli najlepšo priliko, da se za uradništvo zavzamejo. Mesto tega pa so ravno demokrati to vprašanje vedno zapostavljali in se brigali za vse druge stvari prej nego za izboljšanje gmotnega položaja uradništva. Njihova skrb je bila edinole ta, da jih radikali ne iztisnejo iz vlade in se zato niso nikoli za uradništvo eksponirali, ker so vedeli, da radikalom to ni po volji. Le da uradništvu natresejo peska v oči, so v naglici skrpucali uradniški zakon, ki so ga zdaj radikali predložili skupščini. Ta zakon je tako zmašilo, da ga je treba zdaj na vse strani krpiti, ako naj je sploh za življenje zmožen. Dejansko so pa demokrati, ko so bili v vladi, položaj uradništva še poslabšali, o čemer priča najbolj glasno maksimiranje doklad. Tudi so z vsemi silami podpirali korupcijo v upravi in ugled uradništva poniževali. Vse to so demokrate očividno pozabili, sicer ne bi bili tako predrzni, da se zdaj imenujejo »edine prave prijatelje javnih nameščencev.«

Zato je jako naivno, ako »Jutro« zdaj očita SLS, kaj da je pred volitvami uradništvu vse obetala. SLS, ki je vedno perhorešcirala demagogijo, je uradništvo opozarjala na to, kaj je njegov interes, da se namreč režimske stranke, to je radikali in demokrati, porazijo. Da je uradništvo po celi državi svoj interes prav razumelo, bi ta režim že danes ležal na tleh. Sicer se pa Rim ni sezidal v enem dnevu, in čim bolj režim divja, tem preje bo uradništvo docela izpregledalo in tem preje bo režima konec. Kar pa je SLS uradništvu obetala, to zvesto drži. »Jugoslovanski klub« v zvezi z muslimani sta edina, ki se zdaj v odseku borita za pravice uradnikov in skušata doseči izboljšanje tistega zmašila, ki se imenuje uradniški zakon, kakor

se tudi zavzemata za to, da se čimpreje reši. Nasprotno pa demokratski poslanci zagovarjajo vse njegove drakonske določbe, v prvi vrsti one, ki merijo na to, da se onemogoči uradništvu svoboda političnega mišljenja.

Kar pa »Jutro« pisari o minulih časih, ko je SLS baje bila nasprotnica uradniške inteligence, je prosta laž. SLS je takoj, ko je prišla do moči v Sloveniji, izboljšala pravni in gmotni položaj uradništva, ki je bilo v deželni službi, česar se liberalci za časa svoje dolgotrajne vlade niso bili nikoli spomnili, ker jim je uradništvo bilo vedno goli »Stimmvieh«. SLS se je obračala samo proti onemu delu višjega uradništva, ki je podpiralo osrednjo protinacionalno centralistično vladu v njenih protiljudskih načrtih pod baronom Heinom. Šele pod vplivom naše ljudske demokratične politike se je uradništvo otrelo strahu in odvisnosti od centralne uprave in začelo

uvidevati, da je njegov interes korakati z ljudstvom proti centralizmu in absolutizmu odzgoraj.

Žerjavovo glasilo se seveda ne more odreči svoje priljubljene metode, da pri tej priliki zajaha antiklerikalnega konjička in dolgi pokojnega velikega Mahniča, ki je za slovenski in hrvatski narod storil več kot vsi demokrati, da je »proglasil narodnost za greh.« Tega Mahnič nikoli ni storil, marveč je nasprotno visoko povzdigoval moralni pomen resničnega narodnostnega čustva, dočim je pobijal le lažinarodnjakarstvo in špekuliranje z narodnostjo v samopašne liberalne in protiljudske name-ne, kakor je to delala in še dela »demokratska« niteligenca. Kako pa zna za svoj narod delati, trpeti in umreti, je Mahnič sijajno pokazal, dočim so demokrati z malimi izjemami od narodnosti samo udobno živeli in bogati dobiček vlekli.

To je resnica.

Radikali se umičejo.

UGIBANJE BELGRAJSKEGA ČASOPISJA O SEJI VODSTVA SLS V CELJU. — »SAMOUPRAVA« POVDARJA PRIPRAVLJENOST ZA SPO-RAZUM.

Belgrad, 7. julija. (Izv.) Kar se tiče sestanka vodstva SLS v Celju, vlada v tukajšnjih političnih krogih veliko zanimanje. Vsi listi se bavijo s tem sestankom in mu pripisujejo poseben značaj. »Politika« piše: »V političnih krogih se z velikim zanimanjem pričakuje, kaj se bo sklenilo v nedeljo na zborovanju vodstva SLS v Celju. Na to zborovanje sta snoči odpotovala tudi odposlanca Jugoslovanskega kluba Sušnik in Kremžar. Splošno je mnenje, da se bo sklenilo, da se parlament ne zapusti in je na podlagi tega treba pričakovati enake odločitve iz Sarajeva. Radikali pazljivo spremljajo to akcijo in menijo, da dr. Korošec nima razloga, da zapusti parlament, ker da so mu radikali šli na roko, kolikor so mogli in bodo to storili tudi v bodoče.« — »Preporoč«, popolnoma nepoučen o sestanku v Celju, piše, da se bo v Celju vršilo veliko zborovanje, katerega se bo udeležilo nekaj desetstisočev kmetov. Vlada, ki je gotova, da se bo na zborovanju obsodilo delo radikalne vlade, je dala policiji in žandarmeriji navodila, da se poslužita istih sredstev kakor v Zagrebu. — Očividno pod vtisom jutrišnjega zborovanja v Celju prinaša današnja »Samouprava« uvodnik pod naslovom: »Vi-

še mirnoče«. V članku je popolnoma retirirala in pravi: »Razgovori, ki so se vršili med radikalno stranko in revizionističnim blokom, nimajo in ne morejo imeti tistega značaja, ki jim ga pripisuje demokrati. Ako se z druge strani s temi razgovori niso zboljšale razmere in odstranile težkoče na Hrvatskem, to ne pomeni, da so zaprta vrata drugim poskusom, da se uredi notranje razmere. Treba se je prizadevati, da se v naši skupni domovini najdejo pota za pomirjenje nezadovoljnih in za popravo nepravilnosti. Pot je težka, ali vrata ne smejo ostati zaprta za nikogar.« — Medtem ko je »Samouprava« zavzemala te dni odločno stališče proti Hrvatom in Slovincem, je danes prenehala z napadi, ker radikali vidijo, da radikalna vlada ni tako stabilna, kakor to pravijo radikalni krogi. Misli se, da je članek direktno inspiriran od radikalnih voditeljev, ki mislijo, da ne bo mogoče delati tako, kakor so delali doslej, ako Slovinci poderejo vse mostove za sporazum. Kar se tiče demokratskega časopisja, še vedno napada Slovence in Hrvate in obrača posebno pozornost na delovanje angleškega konzulata v Zagrebu.

Seja ministrskega sveta pod predsedstvom kralja

OBISKI ANGLEŠKEGA POSLANIKA PRI DR. NINČIČU. — SPOR Z ITALIJO RADI REKE. — VLADA ZA POPUŠČANJE. — GIBANJE BOLGARSKIH KOMITAŠEV.

Belgrad, 7. julija. (Izv.) Danes popoldne od 3. do 7. se je vršila seja ministrskega sveta pod predsedstvom kralja. Čeprav so bili po končani seji ministri zelo rezervirani in niso nič povedali, so se vendar izvedele nekatere podrobnosti o poteku seje. Večji del seje je bil posvečen zunanji politiki. Dr. Ninčič je poročal o obiskih tujih poslanikov in posebno o obisku angleškega poslanika. Kolikor se je izvedelo, se angleški poslanik zelo zanima za naše notranje razmere in ne odgovarjajo resnici vesti, ki so jih razširili tukajšnji listi, da je angleška oficialna javnost glede na naše notranje razmere indiferentna; res je marveč, da se zelo zanima za naše razmere in za spor med Srbi in Hrvati ter Slovinci.

Nato je dr. Ninčič poročal o reškem vprašanju. Vesti, ki so se te dni širile, da so se pogajanja med našo in italijansko delegacijo prekinila, so deloma resnične. Ker naša delegacija noče popustiti od svojega stališča, je Mussolini organiziral napad na našo delegacijo in ustvaril v javnosti prepričanje, da se v reškem vprašanju ne sme popuščati. S tem je hotel čim več izsiliti iz naše delegacije, posebno z ozirom na našo notranjo nekonsolidiranost. Naša vlada doslej v tem vprašanju še ni zavzela svojega stališča, marveč je

stavila italijanski vladi neobvezen predlog, da bo popustila v reškem vprašanju, če dobi kompenzacije na račun Zadra. Italijani so tudi ta neobvezen predlog a limine odbili. Nato so bili razgovori prekinjeni. Naša vlada še ni odredila svojega stališča, vendar se pa opaža, ker so v tej stvari neposredno zainteresirani Slovinci in Hrvati, da je vlada kot vedno pripravljena na popuščanje.

Nato je dr. Ninčič obvestil ministrski svet, da je naša vlada de iure priznala novo bolgarsko vladu. Zanimivo je, da je takoj nato na naši meji nastalo gibanje komitaških čet in da je na posameznih mestih že prišlo do spopadov.

Končno so govorili o Mažarski.

Kar se tiče notranjega položaja, se je mnogo razpravljalo o razmerah v Sloveniji in na Hrvatskem. Ministr. svet se je ob tej priliki pečal z jutrišnjim zborovanjem vodstva SLS v Celju. Ker radikali pričakujejo, da jutri ne bo prišlo do končnega preloma Slovencev z Belgradom, v tem oziru niso ničesar sklenili. V ostalem je ta seja, kakor so ministri izjavljali, imela bolj informativen značaj, ker se nahaja skupščina pred počitnicami in bo tudi kralj odpotoval iz Belgrada. Zato je bilo potrebno, da se o teh aktualnih vprašanjih posvetujejo.

Uradniški zakon.

Belgrad, 7. (Izv.) Na današnji seji zakonodajnega odbora je minister Trifković sprejel nekatere spremembe v 7. poglavju uradniškega zakona, med ostalim tudi del predloga poslanca Sušnika pri členu 112, da imajo namreč pravico do brezplačnega zdravljenja državni uradniki, vpokojenci in njihove družine, ako razven plače oz. pokojnine nimajo nobenih dohodkov. Sprejete so bile tudi nekatere spremembe pri členih 88. in 91. Nato je bilo 7. poglavje z večino sprejeto in so prešli na razpravo o 8. poglavju. Seja je bila končana ob dveh popoldne. Prihodnja seja bo v ponedeljek popoldne ob štirih.

Reparacije.

Zeneva, 7. julija. (Izv.) Društvo narodov je imelo danes sejo, na kateri se je sklepalo o sedenbi saarskega ozemlja. Stališče francoskega zastopnika Hanotauxa in angleškega zastopnika lorda Cecila sta si bile v tem vprašanju docela nasprotni. Zato bo jutri sklepalo Društvo narodov o tem vprašanju še enkrat.

London, 7. julija. (Izv.) Francoski poslanik je danes lordu Curzonu obrazložil stališče francoske vlade.

London, 7. julija. (Izv.) Lord Curzon je danes sprejel belgijskega in italijanskega poslanika.

Pariz, 7. julija. (Izv.) Poincaré je večeraj sprejel angleškega in ameriškega poslanika.

Berlin, 7. julija. (Izv.) V tukajšnjih političnih krogih je vzbudil veliko senzacijo članek lista »La Libre Belgique«, o katerem sodijo, da ga je napisal minister Jaspar. Članek izraža mnenje, da se da reparacijsko vprašanje rešiti le v sporazumu z Anglijo.

SPOPADI MED FAŠISTI IN KOMUNISTI.

Rim, 7. julija. (Izv.) Iz Florence se poroča, da je pri aretaciji nekega komuniste prišlo do težkih spopadov med komunisti in fašisti. Dva fašista sta bila težko ranjena. Tudi iz Bologne in drugih krajev se poroča o spopadih med komunisti in fašisti. V Genovi je bil ustreljen mlad fašist.

KRASIN ODSTOPIL.

Moskva, 7. julija. (Izv.) Krasin je odložil trgovsko zastopstvo Rusije v Angliji.

POTNI LISTI ZA MALO AZIJO USTAVLJENI.

Carigrad, 7. julija. (Izv.) Angorska vlada ne izdaja več potnih listov za potovanje v Malo Azijo.

DRAGINJA V NEMČIJI

Berlin, 7. julija. (Izv.) Po računih nemškega statističnega urada se je draginja zvišala napram mirovni dobi za 19.587 krat.

MILIJONSKI ROP V RIMU.

Rim, 7. julija. (Izv.) Danes ponoči je šofer, ki mu je bila odpovedana služba, kloroformiral in oropal kneza in kneginjo Chiusinian-Dandini v njuni vili. Oropal je za 2 milijona lir denarja in dragočnosti.

KITAJSKA BREZ DENARJA.

Peking, 7. (Izv.) Finančni minister je obvestil vladu, da ne more vršiti svoje službe, ker v blagajni ni nič denarja.

OBSOJENI FRANCOSKI ROJALISTI.

Toulouse, 7. (Izv.) Rojalist Ebelot, ki je napadel bivšega ministrskega predsednika Caillauxa, je bil obsojen na 3 mesece zapora, njegovi sokrivci so pa dobili po 1 mesec zapora.

Iz balkanskih držav.

Bolgarski komunisti, ki so ob pre-vratu bili nevtralni, so zavzeli zdaj novi vladni sovražno stališče. To je posledica govora Vinovjeva na seji izvršil. odbora komunistične internacionale v Moskvi. Bolgarski komunisti imajo zdaj parolo, da z zemljoradniki skupaj stopijo v opozicijo proti novi meščanski vladi in svrhu ustanovitve kmetско-delavske vlade. Nova vlada je vsled tega nekoliko vznemirjena. Zdi

se, da se Bolgarija ne bo še tako hitro umirila.

Kmetiska stranka v Rumuniji ali takozvani »zararisti«, ki jih vodijo dr. Lupu, Mikalaki in Stere, se je popolnoma radikalizirala. V nedavno izdanem proglasu se postavlja na kmetisko-razredno stališče, zahteva združeno podružbenje kapitala in razdelitev zemlje po kmetisko-združnih načelih. Obenem pa se je stranka v tem ločila od meščanske sedmograške nacionalistične stranke, s katero je bila dozdaj skupaj v opoziciji, in je s tem opozicijo proti vladi seveda oslabilila.

Ruske novice.

Nova federalistična ustava Rusije osredotočuje oblast vseh posameznih republik v zveznem svetu republik in v narodnostnem svetu, ki izvršuje nad prvimi kontrolo. Skupna je zunanja politika, državne finance in gospodarstvo z ozirom na inozemstvo. V obeh korporacijah so zastopani seveda samo kmetisko-delavski sovjeti. Nova ustava se je v vseh republikah z navdušenjem sprejela.

Patriarh Tihon zavzema po svoji izpustitvi iz zaporov popolnoma sovjetom prijazno politiko. V svojih pridigah zahteva ločitev cerkve od države in izjavlja, da bo odločno nastopil proti monarhističnemu delovanju šefa inozemske ruske cerkve, Antona Hrapovickega v Karlovcih. Zdi se, da sovjeti nameravajo Tihona zopet priznati kot patriarha. Tako pišejo sovjetski listi. Če je res, se bo kmalu videlo. Značilno je vsekakor, da je »živa cerkev« ostavila škofa Antonina, ki je bil največji nasprotnik Tihona.

Finančna politika ruske vlade. Začetkom letošnjega leta so dohodki ruske države potekali večinoma iz naturalnega davka (v žitu) in izdajanja bankovcev. Do zdaj je prva postavka prinesla 70 milijonov zlatih rubljev, druga pa 20 milijonov, tako da ta postavka tvori zdaj samo 16% celega proračuna. Zdaj so pa mesto naturalnega davka zopet uvedeni davki v denarju, ki znašajo državi dvakrat toliko. Sanacijski načrt ruske vlade za leto 1923/4 se glasi: 1. nobenih novih davkov, 2. izenačenje davkov potom uvedbe enotnega dohodninskega in premoženjskega davka v mestih in zemljiškega na deželi in 3. čimvečje štedenje. Kljub temu se bodo uradniške in delavske plače lahko znatno zvišale.

Moskovska kmetijska razstava je po poročilih inozemskih strokovnih listov zelo dobro uspela in je Kievski velesej še nadkrilila.

Politične vesti.

✚ Morala radikalov. Oficielno glasila radikalne stranke »Samouprava« postaja zadnje dni proti svoji navadi zelo bojevit in neprevidna. V polemiki s federalistično opozicijo se je v najnovejšem času začela sklicevati na deklaracijo predstavnikov hrvatskega in slovenskega naroda z dne 1. decembra 1918 in povprašuje, ali so Hrvatje in Slovenci mislili tedaj iskreno ali danes? To vprašanje, pravi »Samouprava«, prepušča njihovi vesti in njihovem pojmovanju o časti. Mi se čudimo, da se je spustila »Samouprava« na to poglavje naše skupne zgodovine, ki obtožuje ravno politike srbskega naroda in njihove hrvatske in slovenske centralistične pomagače. Če bi bila radikalna stranka pametnejša od demokratov in bi se bila držala adrese Narodnega veča in kraljeve-

ga odgovora nanjo, bi bila danes naša država urejena. Bolje bi pa bilo za gospode radikale, da se ne bi sklicevali na vest in pojmovanje o časti, ker dobro vedo, da stoji g. dr. Korošec, oziroma SLS danes na istem stališču kakor je je označil že v Ženevi dr. Korošec in je nanj pristal g. Pašić, po lastnem priznanju z zahrbtno mislijo, da ne bo podpisane pogodbe izpolnil. Misli je pač tako, kakor je sedaj zdrknilo »Samoupravi«, da se Srbi ne bodo odrekli »pravice, ki jim gredo po pravu zmage v vojni«. Ne čutiljo-li gg. radikali, da s to svojo izjavo pobijajo same sebe in svoje istočasno sklicevanje na deklaracijo Narodnega veča dne 1. decembra 1918? Mi sicer smatramo, da pomeni ta argumentacija radikalov umik, ker na 1. december 1918 smo se dosedaj sklicevali mi, žal napram gluhim ušesom. Če pa so se naše zahteve od tedaj kaj poostrele, je pa temu vzrok izkušnja, ki je 1. 1918. nismo imeli, kakor jo imamo danes. Zato smo tedaj še na pisane dokumente kaj dali — kakor je običaj v Evropi — danes pa nič več!

✚ Stari klevetnik. »Slovenski Narod«, ki igra v Jugoslaviji isto vlogo, kakor jo je igral v bivši Avstriji znani denunijantski »Grazer Tagblatt«, vedno išče, kako bi mogel koga obdolžiti veleizdaje in se tako prikupiti svojim gospodarjem v Belgradu. Zdaj je iztaknil nekega ruskega časnikarja, Njemanova, ki je v »Poslednjih Novostih« profesorja Miljukova napisal nekako situacijsko poročilo iz Jugoslavije. Pravi, da je dobil svoje informacije od »političnih činiteljev in žurnalistov v Ljubljani« in pripoveduje, kako da so mu ti »činitelji« in »žurnalisti« pripovedovali, kako da žalujejo za pokojno Avstrijo. Nekaj podobnega da mu je baje dejal tudi Radić. — Nam ni nič mar, kaj je ta gospod izvedel na Hrvatskem, ako so njegove besede sploh resnične, toda na Slovenskem tega Njemanova nič ne poznamo, ampak smo izvedeli zanj šele iz »Slovenskega Naroda«. Nobenemu političnemu činitelju ali žurnalistu naše stranke se o tem Rusu ni do današnjega dne sanjalo. Tudi sam nikjer ne domenja niti od daleč, da bi dobil informacije iz naših krogov. »Narod« je zgrešil torej pravo addresso, kar ga pa seveda prav nič ne ženi, da ne bi po svoji stari navadi natolceval, samo da se usluži radikalom. Ta list res ne pozna več nobene meje svoji politični nedostojnosti in služi le v sramoto tistim, ki ga izdajajo.

✚ Demokracije in uradništvo. Včeraj smo prinesli iz Belgrada poročilo, da je kralj podpisal ukaz o povišanju 20 političnih upravnih uradnikov v Sloveniji. Ako upoštevamo, da je povišanih sedaj 5 vladnih tajnikov za okrajne glavarje in 14 okrajnih komisarjev za vladne tajnike, odseva iz tega dejstva čudna skrb in ljubezen bivšega demokratskega eksponenta na Bleiweisovi cesti in načelnika oddelka za notranje zadeve dr. Baltiča za podrejeno uradništvo. Iz poročila sledi, da je bilo zadnja leta praznih v VIII. č. r. do 8 mest, ki jih pa gospod dr. Baltič ni pustil zasedeti po okrajnih komisarijih. Seveda, kdo bi se briga za take malenkosti in pazil, kedaj bi se dalo povišati takega uradnika, če je pa bilo vse bolj važno, pozdravljati na glavnem kolodvoru gospoda ministra dr. Zerjave in Puclja, kadar sta se pripeljala iz Belgrada ali pa se odpravljala tja dol. Kako upravičena so bila ta številna povišanja, dokazuje najbolj dejstvo, da je ministrstvo pristalo na predloge predsedstva pokrajinske uprave, ki jih je stavilo le to na pobudo društva konceptnih uradnikov politične uprave, v najhujši redukcijski atmosferi.

✚ Ženske in otroci v Jugoslaviji brez političnih pravic? Povodom polemike z Radićem radi shodov piše belgrajska »Samouprava« dne 3. t. m.: »Sicer pa moramo kar se tiče sestankov po § 2 zak. dne 14. julija 1875., na katerih morejo biti po trditvi vodstva HRSS in g. Radića »tudi ženske in otroci«, opozoriti na dejstvo, da po sedanjih ustavi ženske in otroci še nimajo političnih pravic ter potemtakem tudi ne morejo imeti pravice, da sodelujejo na političnih sestankih. To je potrebno vedeti, da g. Radić in njegovi tovariši ne bodo iznenadeni, ako bo odgovorna državna vlada tudi proti tem in takim sestankom zavzela stališče, ki odgovarja ustavi in državnim zakonom.« Radikalno glasilo tu očitno zamenjava politične pravice, ki so istovetne z državljskimi pravicami, z volivno pravico. Naj dela to vedoma ali po nevednosti, značilno je, da proglašajo glavno glasilo srbskih radikalcev popolno politično brezpravnost žentstva. Danes! Potem pa hočejo, da bi smatrali sedanjo državno uredbo za najmodernejšo v Evropi!

✚ Italijanska vojaška prireditelj vrh Triglava? Tržaški listi naznanjajo, da se pripravlja izlet na Triglav, »na vrh kralja Julijskih alp. Tistih Julijskih alp, ki kot zadnje združene z veliko italijansko družino čakajo na obisk italijanskih planincev, da pregledajo in prouče vzhodno planinsko fronto, ki so se jo učili spoznavati v zadnjih letih ped za pedjo. Izlet se bo vršil s pomočjo komande goriške vojaške divizije in z dragocenim sodelovanjem 9. planinskega polka. — Na vrhu, v višini 2864 m, se bo vršila kratka slovesnost...« To je več nego zanimivo. Nič nimamo proti

temu, da tudi Italijani hodijo uživati krajsote našega Triglava, toda »spoznavanje in proučevanje fronte«, sodelovanje vojaških oblasti in vojaštva pa slovesnost vrh Triglava — vse to je pravemu planinstvu tuje. Napovedani italijanski izlet na Triglav moramo smatrati za izzivanje našega naroda in naše države. — Dostavljamo, da je izlet napovedan za 14. in 15. t. m. Izletniki odidejo na Triglav z Loga po Kugljev poti.

✚ Bonar Law in razmere v Hrvatski. »Hrvatski List« poroča po pariških virih, da se je Bonar Law pred svojim odstopom živo zanimal za razmere na Balkanu. Na svojem potu v Italijo se je obvestil zlasti tudi o razmerah v Hrvatski. Ob tej priliki je zvedel med drugim podrobnosti o aferi okrajnega predstojnika Koste Dragičevića, ki je ubil Nikolaja Valterja v Stari Gradski. Ko je čul Bonar Law, da je izvršil okrajni načelnik uboj in da ga po zločinu niso mogli zasačiti, je vzkliknil: »To je pa kakor v Armeniji!«

✚ Kotsorski okraj pripojen zetski oblasti. Uradni list dalmatinske pokrajinske uprave »Dalmatinski Glasnik« z dne 4. julija 1923 objavlja sklep ministrskega sveta z dne 16. junija t. l., glasom katerega se temeljem člena 134 ustave v zvezi s členom 1, točka 25 uredbe o razdelitvi države na oblasti, kakor tudi člen 1 in 6 zakona o splošni upravi — boko-kotsorski okraj podreja upravi velikega župana zetske oblasti. Vsi posli dalmatinske pokrajinske uprave, v kolikor se nanašajo na boko-kotsorski okraj, se prenese na velikega župana zetske oblasti. Centralizem korakal

Dnevne novice.

— Občni zbor K. T. D. Dne 3. julija se je zbralo okrog 80 članov Katol. tiskovnega društva v knjižnični dvorani Jugoslovanske tiskarne, kjer se je izvršil redni glavni posvet. Po točnih referatih načelstva o stanju in razvoju v društvu je bila volitev odbora za bodočo triletno dobo. Izvoljeni so: Svetnik Čadež Anton, katehet v Ljubljani; Fat ur Jakob, mestni župnik v Radovljici; prodekan dr. Grivec Franc, univ. prof. v Ljubljani; prelat Kalan Andrej, stolni prošt in generalni vikarij v Ljubljani; dr. Kulovec Franc, državni poslanec; kanonik Lavrenčič Ivan, dekan v Kamniku; Nadrah Ignacij, stolni kanonik in ravnatelj duhovnega semenišča v Ljubljani; Pavlin Jernej, prof. v št. Vidu nad Lj.; konz. svetnik dr. Pečjak Gregorij, prof. v Ljubljani; Skubic Anton, dekan v Ribnici; Sušnik J., kanonik v Ljubljani; msgr. dr. Ušeničnik Aleš, rektor univerze v Ljubljani; č. kanonik dr. Ušeničnik Franc, univ. prof. v Ljubljani; Vovko Franc, župnik v št. Petru pri Novem mestu. — Odborniki so izbrali za predsednika prošta A. Kalana; za preds. namestnika kan. J. Sušnika, za tajnika in (zač.) blagajnika A. Čadeža.

— Kaplan Jožef Lovšin utonil. Včeraj popoldne ob 4. uri se je kopal v nekem malem jezeru pri Preserju tamkajšnji kaplan g. Jožef Lovšin. Med kopanjem ga je prijel krč in g. kaplan je utonil. Našli so ga mrtvega, držečega se za vrbino vejo. Jezero je tako plitvo, da je vsak otrok lahko prebreds. Pokojnik je bil rojen dne 27. septembra 1893 v Sušju pri Ribnici, pastirsko službo je nastopil leta 1921. Pogreb bo v ponedeljek, 9. t. m. ob 10. uri dopoldne v Preserju. Svetila mu večna luč!

— Vatroslav Jagić, znani slavist, je slavil dne 6. julija 85 letnico svojega rojstva.

— Tihotapstvo tobaka. Uprava državnih monopolov je opozorila ministrstvo za promet, da v Južni Srbiji zlasti železniški uslužbenci kar na debelo tihotapijo tobak iz naše države na Grško. — Mi smo uverjeni, da se bo kmalu našel kak belgrajski ali pa slovenski list, ki bo poročal, da tihotapijo tobak v Grčijo iz Slovenije slovenski železnikarji.

— Imenovanja v politični službi. V včerajšnjem telefonskem poročilu je pomotoma izostalo, da je za vladnega tajnika imenovan Tina Čuš, okrajni komisar v Črnomlju.

— Svarilo! Pokrajinska uprava za Slovenijo objavlja: V noči od 24. na 25. junija t. l. je skušalo nekaj civilnih oseb okoli 23. ure pokvariti žično ograjo pri municijemskem skladišču v Zalogu, ne ve se pa, iz katerih vzrokov. Ko jih je straža opazila, so civilisti začeli teči. Pozivu straže »Stoj« se niso odzvali, ampak so tekli dalje, vsled česar so vojaki za njimi streljali, pa jih vsled teme niso zadeli, tako da so civilisti ušli. Zaradi tega se prebivalstvo svari, da se ponoči ne približuje vojaškim skladiščem v Zalogu in na Ljubljanskem polju, da se ne ponove podobni slučaji in da se prepreči nesreče.

— Mornarski štrajk v Dalmaciji še ni končan. Vendar se je brodolastnikom posrečilo dobiti ljudi za parnika »Lovrjenac« in »Petka«, ki sta v nedeljo, ozir. v torek odplula proti Trstu. Razen tega vozita »Salona« in »Makarska« z moštvom vojne mornarice.

— 50 letnico svojega obstanka praznuje prost. gasilno društvo Vič—Glince danes, združeno z župnim zletom ljubljanske župe. Dopoldne se vrši slavnost, popoldne pa velika vrtna veselica z bogatim vzporedom v gostilni pri Pavliču na Glincah.

— Rezervni častniki bivših bosanskih polkov se naprošajo, da pošljejo svoje na-

Edgar Allan Poe:

Znameniti doživljaji Arturja Gordona Pyma.

(Dalje.)

Naposled sem se dvignil znova in premislil vse grozote, ki so me obdajale. Ne bo živeti še nadaljnih 24 ur brez vode. Prve dni zapora sem se pridno posluževal alkoholnih pijač, s katerimi me je Augustus zalozil; zdaj pa so le povečale vročino in niti najmanj niso pogasile žeje. Preostalo mi je le še četrt bokala močnega breskovca, ki ga pa zelodec ni prenesel. Klobase sem že vse pojedel, od gnjati je ostal le še kosček kože in prepečenec je požrl Tiger do par drobtinice. Razentega se je glavobol stalno večal in obenem poseben delirij, ki sem ga čutil več ali manj od onega prvega dolgega spanja. Nekaj ur sem le s težavo dihal in zdaj sem pri vsakem pokušu začutil silno tlačečo, krčevito bolečino v prsih. Vzne-mirjal pa me je še nekaj docela drugega in me trpinčilo z grozo in vzdramilo iz topega gruntanja. Bilo je Tigrovo obnašanje.

Najprej sem opazil spremembo v njegovem obnašanju, ko sem zadnjikrat mel list s fosforjem. Pri tem je sunil s lahnim renčanjem z smrčkom proti moji roki; bil pa sem takrat preveč razburjen, da bi se zmenil za to. Nato sem se vrgel na žimnico, kakor se boste spomnili in se pogreznil v nekakšno letargijo. Naenkrat sem zaslišal sikanje prav blizu ušes in spoznal sem,

da izvira od Tigra, ki je očitno v največji razburjenosti sopol in pihal, oči pa so se divje svetile skozi temo. Pogovarjal sem ga, odvrnil je tiho godrnjaje in nato umolknil. Kmalu sem spet zapadel v topost in se zdrnil kakor prej. To se je ponavljalo tri ali štirikrat, dokler me ni slednjič Tigrovo obnašanje napolnilo s takim strahom, da sem se popolnoma osvestil. Ležal je ob zabojem v hodu in strašno renčal, dasi pritajeno; škripal je z zobmi kot da bi ga tresli krči. Nedvomno je stekel od pomanjkanja vode in zaprtega podladjevega zraka, in nisem vedel, kaj početi z njim. Neznosna misel, ga ubiti — vendar pa edina pot varnosti! Razločno sem videl, kako me je zrl s smrtnim sovraštvom in vsako sekundo sem pričakoval napada. Slednjič nisem mogel več strpeti; sklenil sem, da vzlčim nevarnosti zapustim kotiček in odpravim psa, če bi bilo treba. Moral sem ravno čezenj; menda je to čutil — dvignil se je na sprednje tace (opazil sem to, ker so njegove oči spremenile prostor) in pokazal močno zobovje, ki se je belkasto svetilo. Pograbil sem zadnjo skorjo in pa steklenico žganja, ju skril v obleko in obenem z njima dolgi rezač, ki mi ga je Augustus pustil. Nato sem se zavil kakor trdno mogoče v plašč in se premaknil k zabojem izhodu. Komaj sem se ganil, že mi je skočil pes z glasnim renčanjem za vrat. Cela peza me je zadela na desno ramo in siloma sem pal na levo, besna žival pa je skočila čezme. Zdrknil sem na kolena; glava se je zagrebala v odejo, ki so me branile pred drugim,

srditim napadom; medtem pa sem že čutil ostro zobovje skozi volno na tilniku; na srečo pa niso prodrle skozi gube. V obupu sem zadobil moči; dvignil sem se pogumno, se stresel psa z vso silo in vlekel seboj odejo z žimnice. Odejo sem vrgel čezenj in preden se je izmotal, sem že bil iz zaboja in zaprl vrata za sabo, tako da me ni mogel zasledovati. Med bojem pa sem bil spustil skorjo in preostajala mi je le še steklenica z žganjem. Ko sem tako pomislil, se me je lotila nekaka spridenost, kakoršna bi bila morda vplivala na razvajenega otroka v sličnem položaju: privzdignil sem steklenico do ust, jo izpraznil od zadnje kapljice in jo treščil ves besen po tleh. Komaj je odmev izzvenel, sem zaslišal vesten, a pritajen glas, ki me je klical; izzvenel je od mornarske kabine. Glas je bil tako nepričakovan in je vplival name tako močno, da nisem zamogel odgovoriti. Popolnoma sem prišel ob govorico in v smrtnem strahu, da se bo prijatelj, v mnenju, da sem mrtev, obrnil in odšel, sem stal med košarjama pred zabojem odprtino, se konvulzično tresel in iskal besede. Zasuhtelo je v ropotiji, malo bliže pojemale je, še bolj — že utihnilo! Bom li kdaj pozabil občutke v tistem trenutku? Prijatelj se je odpravil, tovariši, ki mi je bil mnogo, mnogo dolžan, je odhajal, me zapuščal! Pustil bi me tu, da bi bedno poginil, segnil v najne-marnejši, najostudnejši ječi! Ena sama beseda, kratak zlog bi me rešil — ni mi bilo dana, jo izreči! Občutil sem desetisočerno grozo zadnje ure, o tem sem prepričan.

Možgani so odpovedali in zgrudil sem se v smrtni slabosti preko zaboja.

Pri padcu se je izdrl nož iz hlačnega pasu in zaropotal po tleh. Nikdar še nisem slišal slajše godbe! V največji napetosti sem prislulnil, če se bo Augustus kaj zmenil za ropot; saj me je Augustus gotovo poklical. Nekaj minut je bilo vse tiho. Naposled sem slišal ponavljati besedo »Artur« prav potihoma in pridržano, kakor v strahu. Nanovo vzbujeno upanje me je naenkrat razvezalo jezik in na vse grlo sem zakričal: »Augustus, o Augustus!« »Pst, za božjo voljo, bodi pri miru!« je odvrnil z glasom, tresočim se razburjenja; »tako! bom pri tebi, poiskal si bom le še pot skoz podladije!« Slišal sem dolgotrajno šumenje v ropotiji in vsak trenutek je bil pravcata večnost. Slednjič vendar sem začutil roko na rami in obenem steklenico vode ob ustnicah. Le tisti, ki je ušel naenkrat žrelo groba, ali pa oni, ki je spoznal neznosno žejo, kakršno sem pretrpel v najtežjih okoliščinah v žalostni ječi, lahko pojmuje neizrečeno osrečenje, ki sem ga občutil ob dolgem požirku najdragocenejše vseh zemeljskih dobrin. Kakor hitro sem vsaj nekoliko pogasil žejo je privlekel Augustus tri ali štiri kuhane krompirje iz žepa, ki sem jih pohlastal z največjo slastjo. Imel je seboj luč v bliščavki in dobrotni žarki me niso tolažili nič manj kot jed in pijača. Nestrpno pa sem bil radoveden, kaj ga je tako dolgo zadrževalo in kmalu mi je o vsem poročal, kar se je za časa mojega zapora dogodilo na krovu.

slove kakor tudi naslove poznanih tovarišev najkasneje do 15. julija 1923 na: Janko Jarec, rvident Mestne elektrarne, Ljubljana. Na zadnjem sestanku ljubljanskih tovarišev se je namreč sklenilo, ustanoviti klub bivših Bosancev v svrhu obnove in poglobljenja tovarištva in prijateljstva. Naslove nujno rabimo, da zamoremo pisмено obvestiti vse tovariše radi sestanka, ki se ima vršiti koncem julija oziroma začetka avgusta 1923.

— Gospodinski tečaj v Domžalah. V času od 30. aprila do 7. julija letos se je vršil v Domžalah v prostorih Društvenega doma celodnevni gospodinski tečaj pod vzornim vodstvom gospe učiteljice Helene Černe in Franje Sušnik. Udeleževalo se ga je 19 gojenk, prihodnjih gospodinj. Podučevane so bile v kuhanju, šivanju, vzgoji, v vsem, kar mora dobra gospodinja znati in vedeti, da je res v srečo svoji hiši. Okrožni zdravnik v Domžalah g. dr. Matija Hočvar je iz posebne prijaznosti predaval na tečaju vsak točen o skrbi za zdravje. Tečaj se je izvrstno obnesel. Najlepša hvala pokrajinski upravi, gospicama voditeljicama, gosposi okrožnemu zdravniku dr. Hočvarju, gosp. tovarnarju Francu Cerarju, vsem, ki so se kakorkoli zanj potrudili!

— Zahvala. 1. julija je praznoval »Orel« na Vrhniki svojo 15. letnico in je imel za res lep dan. Bogu čast in hvala za izredno lepo vreme, zahvala pa tudi velikodušnosti našim somišljenikom in prijateljem, ki so nam z veseljem šli na roke. Hvala g. Fr. Tršarju za prostor v svojem Grogarjevem domu, hvala darovalcem lesa in mlajev, hvala za vence in svetilnice, hvala darovalcem dobrot, najtoplejše hvala vsem, ki niso redni člani naše organizacije, pa so pri pripravah tako velikodušno pomagali. Hvala Ljubljancem za številni obiski! Vsem za Vašo naklonenost: Bog plačaji! — Tel. odsek »Orel« na Vrhniki.

— Opozorjamo na današnji oglaš o otvoritvi novega brivskega salona v Dalmatinski ulici.

Vsem zahtevam modern. stroja ugodni »Stowers«. Zastop Ljubljana, Selenb. ul. 6-L.

Vtisi s študijskega potovanja v Sloveniji.

Pod tem naslovom je mlad angleški učenjak, profesor na londonski univerzi N. B. Jopson — 7. štev. »Mladike« ima njegovo sliko in članek o njem — napisal v zadnji številki londonske »Slavonic review« poročilo, ki bo zanimalo tudi naše širše občinstvo. V njem pravi:

»Kratke velikončne počitnice sem z uspehom porabil za to, da sem obnovil kratko, pred tremi leti začeto znanje s Slovenijo, zapadnim delom jugoslovanske trojedine kraljevine. Dasi je ujedineja z brati Hrvti in Srbi, vendar Slovenija ni dosegla vsega, kar je upala od zaveznikiških zmag. Neuspeh pri koroškem plebiscitu je boleča rana slovenskih rodoljubov in suženjstvo primorskih pokrajin skeli.

Pot v Slovenijo pelje potnika preko Trsta. Od te neodrešene luke pa tja do Postumje (Postojne) je slovenski življenjski malo viden, in da ni imen kakor n. pr. »Nabresina«, nekoliko oddaljeno predmestje Trsta, bi človek mislil, da je v čisto-krvni Italiji.

Ljubljana, slovenska prestolnica in središče slovenskega duševnega življenja, je moderno mesto, ki se lahko ponaša z dobro opero in dramo in ima sedaj zopet oživljeno univerzo, na kateri je poleg drugih cvetočih fakultet filozofska lepo začela in dala že dragocena dela. Slovanske študije cveto pod vodstvom tako odličnih učenjakov kakor so prof. Nahtigal (tu-žilji ugleden strokovnjak za albanščino), prof. Kidrič (kpecialist za literaturo), prof. Prijatelj (izreden poznavatelj moderne miselnosti, posebno ruske) in prof. Ramovš, mlad in nadarjen jezikoslovec, čegar razprave so bistveno poglobile naše poznanje važnega slovenskega jezika in narečij. »Časopis za slovenski jezik, književnost in zgodovino« je sedaj v četrtem letu in zavzema častno mesto med enakimi znanstvenimi publikacijami po drugih slovanskih deželah. Knjižnica slovanskega seminarja je zelo znamenita in posebno bogata na ruskih časopisih.

Študij angleščine in francoščine kajpada ni tako razvit kakor drugih jezikov, predvsem zato ne, ker ni mogoče kupovati knjig iz dežel z visjo valuto. Društvo ljubiteljev angleščine, posebno pa njega delavni tajnik Miss Copeland, skuša z uspehom odpraviti to nepriliko. Francoski padelek vodi marljivi Dr. Tesnière, ki je že znamenit slovenski učenjak. Dostim se časopisju še ni popolnoma posre-žilo odložiti provincialno obleko, stoji lepa književnost te pokrajine na veliki višini. Največji slovenski pesnik Zupančič je s svojimi čudovitimi prevodi Shakespearea dosegel, da je ta angleški poet že tvorna vila v slovenstvu.

Predvsem v teh proforskih in umet-niških krožkih sem preživel svoje štiri tedne v Ljubljani in tukaj ne smem opu-stiti izraza zahvale za ljubeznivo postre-žljivost, s katero so vsi omogočili uspeh mojega bivanja. Slovenski učenjaki mi niso nikdar odrekli pomoči pri težkočah in na-

steh svojega materinskega jezika in bodo brez dvoma enako pomagali vsakemu Bri-tancu, ki bi želel študirati v gostoljubni Ljubljani.

J. A. G.

Štajerske novice.

š Rogaska Slatina. Sl. glas. društvo »Ljubljana« priredi v veliki dvorani vilišča v nedeljo, 15. julija ob 3. uri po-poldne in pol 9. uri zvečer koncert dru-štvenega mešanega zbora pod vodstvom društvenega pevovodje prof. M. Bajuka s sodelovanjem oddelka godbe drav, di-vizije iz Ljubljane in g. H. Svetla pri zdravilišča v nedeljo, 15. jul. ob 3. uri po-A. Lajovic: a) Pastirčki, b) Kiša; meša-ni zbor. 2. A. Foerster: Ljubica; 3. E. Adamič: Večerna I.; 4. A. Dvorak: a) Ujeta, b) Skromna, c) Prstan. 5. Ko-njović: Vragolan: ženski zbor s klavir-jem. 6. St. Mokranjac: X. rukovet, pesmi iz Ohrida: mešani zbor. — Kratek odmor. — 7. Pokorny: a) Pasel Janko, b) Teče voda: Slovaške nar: Moški zbor s sopra-nom. 8. Žganc: a) Maro, Maro, b) Printe dečki puške v roke, c) Dil dil dudu, d) Cin can cvrgu dan (Medjimurske nar.), 9. M. Bajuk: a) Djevojka je ružu brala (Hrvatska nar.), b) Teško travi (Črno-gorska nar.), 10. O. Dev: Njega ni (Slov. nar.): mešani zbor. — Zvečer ob pol 9. uri: 1. A. Lajovic: a) Pastirčki, b) Kiša; 2. A. Foerster: Ljubica; 3. E. Adamič: Večerna I.: mešani zbor. 4. A. Dvorak: a) Ujeta, b) Skromna, c) Prstan; 5. Ko-njović: Vragolan: ženski zbor s klavir-jem. 6. St. Mokranjac: X. rukovet, pesmi iz Ohrida: mešani zbor. — Kratek od-mor. — 7. A. Lajovic: Gozdna samota: ženski zbor z orkestrom. 8. Dr. A. Schwab: Zlata kangeljica: mešani zbor z orkestrom. 9. P. H. Sattner: II. del iz oratorija »Assumptio«. Za moški, mešani zbor in samospelje z orkestrom. — Vstop-nina ob 3. uri popoldne: sedeži po 25, 15, 10 in 8, stojišča po 3 dinarje. Vstopnina ob pol 9. uri: sedeži po 30, 20, 15 in 10, stojišča po 5 dinarjev. — Predprodaja vstopnic v pisarni zdraviliškega ravnateljstva v Rogški Slatini. — Popoldan-ski koncert je namenjen posebno gostom iz okolice. Opozorjamo in vabimo na koncert zlasti vse naše organizacije v bli-žini, naj ne zamude izredne prilike. »Ljubljana« si je z neutrudljivim delom priborila častno mesto med slovenskimi prvimi zbori. Njeni pestri programi in točno, zaokroženo izvajanje podprto s strogo disciplino nudi vedno užitek prve vrste.

š V Dramljah pri Celju je dne 5. t. m. umrla ga. Ivana Šket, soproga poštarja in trgovca. Pogreb bo v soboto 7. t. m. ob 9. uri. N. v. m. p. l. Pri-poroča se v blag spomin!

š Pobalinski napad člana Orjune v Brežicah. V četrtek, dne 5. t. m. se je dovil v Brežicah čin, ki dela malo časti organizaciji jug. nacionalistov. Član tamkajšnje Orjune F. Mastnak je zvečer okoli 9. ure pred Nar. domom napadel brez najmanjšega povoda uradnika F. Gluka in ga oklofotal, mu raz-bil očala in je pripisovati le slučaju da so F. Glu-ku oči valed drobcev stekla ostale le malenkostno poškodovane. Intervencija napadenega pri v bližini nahajajočem se predsedniku tamkajšnje Orjune g. Dr. Schreinerju, da bi pomiril pijanega Orjunasa, so ostale brezuspešne in se je imenovani izrazil: »Kaj pa to meno briga, saj ni samo član Orjune, ampak tudi Sokola.« G. Gluk si bo seveda poiskal zadoščenja pred sodiščem. Takšno je torej nacio-nalno delo »Orjuner«, da napada — Slovence, ki ne trobijo v njih rog.

š Vilemili v Velikem Obrežu. V Obrežu so vlonili tatovi v mlin Mihaela Hotke in odnesli mo-ke v vrednosti 14.620 K.

Dokument kragujevskih žrtev.

V rokah imamo prepis rezervatnega povelja, ki poroča o usmrtiljvi 44 slovaških vojakov bivšega 71. pešpolka v Kragujev-cu. Listina se glasi:

»Reservatno povelje vojaškega gene-ralnega guvernera št. 23, Beograd, dne 10. junija 1918. Pkt. Praes. Nr. 18.641. — Upor pri nadomestnem bataljonu I. R. 71 v Kragujevcu. — Prigodil se je globokega obžalovanja vreden slučaj, da so se vojak i peh. polka št. 71 v Kragujevcu, okuženi od boljševiških idej, uprli ter sramotno poza-bili na prisego zvestobe našemu najmilost-ljivejšemu cesarju in kralju. Energični in-i-cijativni intervenciji okrožnega komandan-ta v Kragujevcu in poveljnika nadomest-nega bataljona, v družbi z vrlim in zvestim zadržanjem 6. švadrona dragonskega polka št. 7 in ostalih delov nadomestnega bata-ljona št. 71, ki so ostali zvesti svoji prisegi, se je posrečilo z oboroženo silo v najkraj-šem času napraviti konec uporu. Dne 8. ju-nija 1918 popoldne je bilo po prekom sodu pred celokupno garnizijo ustreljenih 44 kolovodij, ki so se izneverili svoji prisegi, in sicer: 1. narednik Viktor Kolibik, 2. čet-nik Jan Užeč, 3. korporal Jan Faber, 4. korporal Josip Zorja, poddesetnik Adam Daniš, 6. Pavel Klenjar, 7. Alojz Selinger, 8. Gregor Dvorsky, 9. Pavet Salaga, 10. Andrej Bales, 11. Andrej Smrtnik, 12. Mar-tin Riliak, 13. Andrej Jarič, 14. Stefan Rač, 15. Fran Žurkač, 16. Deneš Jesensky, 17. Josip Čuraj, 17. Karel Miklušak, 19.

Alojz Vojar, 20. Peter Platoš, 21. Alfonz Gal, 22. Stefan Radoš, 23. Matija Frnjak, 24. Josef Laso, 25. Pavel Kubiča, 26. Vin-ko Česbora, 27. Josef Hotyko, 28. J. Kri-žan, 29. Jan Gohr, 30. Valentin Miko, 31. Adam Bičanik, 32. Jan Kasper, 33. Josip Hajdik, 34. Martin Kulček, 35. Martin Čligel, 36. Stefan Sokolik, 37. Lovro Ra-kovan, 38. Jan Pitner, 39. Stefan Bedarič, 40. Stefan Snorak, 41. Jan Slizak, 42. An-drej Brvenik, 43. Andrej Kisar in 44. An-drej Mikuš. Proti posamnim v kragujevske gozdove pobeglim in še ne zasačenim upo-rnikom se bo postopalo z vso strogostjo za-kona. To naj poveljniki posamnih oddel-kov ali pododdelkov osebno razglase celo-kuznemu podrejenemu vojaštvu vseh šarž, ki ga je treba izcrpno in nujno opozoriti na posledice, ki jih ima takšno lopovsko postopanje. — Pkt. II. Praes. Nr. 18.376. Odlikovanje po vojaškem genarnem guver-nerju. — Podeljemo za hraber, odločen in zgleden nastop povodom udušenja vstaje peh. polkašt. 71 dne 3. junija srebrno hrab-rostno medaljo II. razreda rez. praporščaku Maksu Richterju (1899/1917, Milde) in rez. četovodju Antonu Mohru (1886, 1905 Gorkau), oba pri c. in kr. dragonskem pol-ku št. 7, 6. švadron. Baron Rehmen, gene-ralni polkovnik. Za pravilno sestavo P. L. Suhay, podpolkovnik generalnega štaba. — Izvirnik tega povelja je v rokah g. Jo-sipa Svetliča, podpolkovnika v pokoju v Ljubljani.

Kakor poročajo, je pravkar na potu v Jugoslavijo večje število slovaških učiteljev, ki obiščejo tudi grobove slovaških vojaških žrtev v Kragujevcu.

Gospodarstvo.

BORZA.

Curib, 7. julija. (Izv.) Berlin 0.0028, Holandija 231, Newyork 287.71, London 26.82, Pariz 33.85, Mi-lan 24.50, Kodanji 102.—, Stockholm 155, Kristija-nija 94.50, Praga 17.80, Pest 0.065, Bukarešt 2.85, Belgrad 6.05, Solija 5.92, Varšava 0.0050, Dunaj 0.00825, avstr. krona 0.0083.

g Denarni trg. V večerajšnjem prostem prometu so se v Zagrebu dvignili tečaji Newyorka, Londona in Prage.

g Žitni trg. Na novosadski produktni borzi notirajo žitu sledeče cene: pšenica 425 dinarjev, ječmen 300 Din, oves 315 Din, ko-ruza 285—287.5 Din, pšenična moka št. 0 660 dinarjev, št. 2 610 dinarjev, št. 5 565 Din, št. 6 495 Din, št. 7 425 Din, mekinje 135 Din. — Tendence neizpremenjena.

g Nova poljedelska šola v Kraljevem. Poljedelsko ministrtvo bo osnovalo v Kra-ljevem novo moderno poljedelsko šolo. V to svrhu je že odobren kredit v znesku 6 milj. dinarjev.

g Znižanje mezd v Češkoslovaški. Valed konsolidacije češkoslovaške valute se večje češkoslovaške tovarne znižale mezde delav-cem za 10—20 odstotkov.

g Denarna nakazila v Rusijo se bodo iz-plačevala po naredbi sovjetske vlade naslov-ljencem v inozemski valuti, v kolikor ne pre-koračijo 500 zlatih rubljev.

g Zlata podlaga za odmero davkov v Ru-siji. Sovjet ruskih ljudskih komisarjev je sklenil s 1. avgustom vzeti zlato podlago za odmero davkov.

Ljubljanske novice.

Ij Velika javna telovadba šentjakob-skega Orla. Danes popoldne ob treh bo velika javna telovadba na travniku pri do-lenjskem kolodvoru nasproti Rakovnika. Spored telovadbe bo sledeči: 1. Rajalni nastop članstva. — 2. Člani: proste vaje za leto 1923. — 3. Članice: proste vaje za leto 1923. — 4. Naraščaj: proste vaje za leto 1923. — 6. Orodna telovadba. — 7. Nastop vzorne vrste: a) krogi; b) skok s palico; c) skok skozi obroč. — Zaključ-na skupina. — Vstopnina k javni telovadbi: sedeži I. vrste 12 Din, II. vrste 10 Din, stojišča 4 Din. — K mnogobrojnemu ob-isku najviljudneje vabi Ljubljancane in oko-ličane šentjakobski Orel.

Ij Podržavljenje ljubljanskega liceja bi bilo potrebno, kakor smo že poudarili. Da se pa to še ni zgodilo, pripisuje »Jutro« poslancem Jugoslovanskega kluba — ne morda demokratskemu klubu v skupščini, ki je številno močnejši kakor Jugoslovan-ski klub, v opoziciji pa zato kilav v pri-meri z možatim nastopanjem Jugoslovan-skega kluba. »Jutrovci« so očitno zelo kratke pameti! Že pokojni dr. Tavčar se je svoj čas trudil za podržavljenje mest-nega liceja, pa g. minister Dr. Žerjav ni kazal za to posebnega navdušenja, dasi-ravno je bil v vladni stranki. Sicer se pa v tem slučaju vidi demagoštvo demokra-tov. Ko sta bila v Belgradu župan Dr. Pe-rić in podžupan dr. Stanovnik, se liberalna žurnalistika ni mogla dovolj izpisati, da bi bila obrezuspešila njuno prizadevanje za koristi Ljubljane, v čemer se je zlasti od-likoval »Slov. Narod«. Sedaj pa prihaja »Jutro« s hinavskim obrazom in govoriči o dolžnosti večine občinskega sveta, da se zavzame za podržavljenje mestnega li-ceja. Ne bi-li bilo pametno, da bi bilo »Ju-tro« poudarjalo to potrebo tedaj, ko sta se za to potegovala v Belgradu zastopnika mesta Ljubljane?

Ij V šentjakobski cerkvi bo danes dopoldne ob pol desetih slovesno blagoslovljenje prapora šen-tjakobskega Orla, nato cerkveni govor in sv. maša. Pri sv. maši bo pel domači cerkveni zbor s spremljavo godalnega orkestra. Po sv. maši bo na trgu defilacija pred praporom, nato obhod po mestu. — Popoldne ob dveh bodo plete litanije.

Ij Kam pojedemo danes popoldne na izpre-hod? Nikamor drugam, kakor po Dolenski cesti na prostor pri dolenskem kolodvoru, kjer bo ob treh velika javna telovadba. Nastopilo bo več sto Orlov in Orlie. Pri telovadbi bo svirala priznana že-lezničarska godba. Zvečer ob osmih pojedemo pa v dvorano hotela »Union«, kjer bo družabna pri-re-ditev. Vsakdo bo našel obilo poštenega razvedrila in zabave. Tudi za abstinente bo preskrbljena pri-merna pijača. Na sporedu je bogat srečolov z raz-novrstnimi dobroti.

Ij Za slavnostno prireditel šentjakobskega Orla so šentjakobski fantje Orli ukusno okrasili prostor pred cerkvijo, kjer stoji šest mlajev. Na trgu so postavili mlaj visok 26 m. Zelo praktično in lepo je urejeno telovadišče.

Ij Za izlet v Soro ozir. Presko sprejema Stola-na prosveta prijave za kosilo samo še do srede 11. t. m. Prijave sprejema jo gg. odborniki in pa upra-va »Slovenca«. Kosilo bo veljalo Din 12.50.

Ij Člani Križanske Moške in mladeniške Ma-rijine družbe se vnovič opozarjajo, da je zadnji čas za prijave na evharistični shod ozi. društveni izlet v Soro in Presko dne 11. julija. Priglasje spreje-majo v Križankah ali v upravi »Slovenca«. Za druž-beni izlet se je treba oglasiti samo onim, ki žele naročiti kosilo ozi. zajutrek.

Ij Frančiškanska prosveta. Pevski od-sek ima redno vajo v torek, 10. t. m., in odbor običajno sejo v sredo 11. t. m. Pridite!

Ij Dobrodelna prireditel. Kdor se hoče danes v nedeljo, dne 8. t. m. od 4. pop. naprej dobro za-bavati in ob enem napraviti dobro delo v korist revežem Elizabetne konference, potrdi se v pri-proste barake Mladinskega doma na Kodeljevem (koncem električne remize). Na prostem koncert godbe pri pogrnjenih mizah. Vstopnina 3 Din.

Ij Pevski zbor Glasbene Matice. Po-čenši z dnem 10. julija t. l. se bodo na splošno željo tudi za časa poletnih počitnic vršile za moški zbor pevske vaje, in sicer vsak torek in četrtek ob 8. uri zvečer. Vadili bomo pred-vsem starejše zbere. Vabljeni so tudi novi pevci. Ker stojimo pred turnejo na Češko, bo vsak uvidel veliko važnost teh vaj. K va-jam naj prinese vsak svojo pesmarico. — Odhor.

Ij Južna železnica je začasno zaprla prehodno stezo na Dunajski cesti za javni promet radi potrebnega pleskanja.

Ij Prvovrsten koncert v hotelu Tivoli v nedeljo, 8. t. m. od 16. ure pop. naprej. Vstop-nina prosta. 4094

Ij Pes ugriznil je kotlarja južne železnice Ru-dolfa Babnika.

Ij Nepreviden kolestar. Na Celovski cesti je vozil Josip P. tako neprevidno s kolesom, da je podri na tla šolarja Gilberta Lombarda, ki se je na nogi poškodoval.

Ij Policijska kronika. Posestniku Ivanu Du-šanu iz Zavič pri Pajinu je bilo v vlaku ukradenih 150 lir in 125 dinarjev. — Srebrna ura z monogramom E. L., vredna 600 K je bila ukradena iz-voščku Evstahiju Lipčetu — V ulici na Grad je bilo ukradenega nekaj perila, ki se je sušilo.

Užitkarji.

Kmetiška žaloigra v treh dejanjih. Spisal Aloj-zij Remec. Založila in natisnila Družba sv. Mohorja na Prevaljah 1923. Mohorjeva knjižnica 1.

Pisatelj Lojze Remec je v povojnem času kre-nil na dramska tla, ki so ravno pri nas Slovincih še precej nerazorana in še manj obdelana. Kaj imamo pravzaprav v novjšem slovstvu svojega? Finžgarja, Cankarja, Detela, Preglja, Kristana in nekaj prav mladih: Remca, Majcena in Golio, da ne omenim cele vrste polkuševalcev predvojnih in povojnih let. Kakšen je na odru Jalenov »Dom«, mi ni znano. Bližnja bodočnost ga bo pokazala.

Lojze Remec spada med naše prav mlade dra-matike. Prvi njegov poizkus je bila Učiteljica Pavla, ki si pa pred vojno ni mogla osvojiti na-ših odrov, dasi njena premiera na Ljudskem odru ni bila slaba. Vendar se je videlo, da ji nečesa manjka, oziroma, da je nečesa preveč. Ne spomi-njam se več prav natanko, kakšen vtis je napravi-la name tedaj, saj je bilo to že pred enajstimi leti ali še več, ko sva bila z Lojzetom še študenta. Po vojni je Remec igro predelal, tako da je ne le bolj igriva, ampak dramatično skoz in skoz verjetna in v primeri z nekdanjo Pavlo direktno dovršena.

Vnovič je stopil Lojze Remec pred slovensko občinstvo v Mariboru s svojo verižniško komedijo Kirke. Igra je vspeła, zanimanje za komedijo te vrste je bilo seveda času primerno precejšnje. Saj smo med vojno in po vojni in po njej živeli med tolikim številom verižnikov obojega spola, da nas je Kirke, moderna verižnica en gros, prav prijetno iznenadila. Pisatelj je znal ustvariti pravi ženski verižniški tip, kakršni še žive, posebno pa so bili številni neposredno po vojni, v času, ko je veriž-ništvo najbolj cvetelo in je hotel biti verižništva deležen vsak po svojih močeh. Komedija se je z velikim uspehom igrala 26. novembra 1922 tudi na Ljudskem odru in pozneje v Moravčah.

Iz burnega navijaškega življenja gospodične Berke (Kirke), ki grabi, odira in špekulira s svo-jimi trabanti vred, hoteč si z denarjem osvojiti srce mladega, potencirano idealnega študenta An-dreja Krševana, nas pelje pisatelj v svoji najnovej-ši kmetiški drami, ali, kakor sam pravi, »kmetiški žaloigric«, v Užitkarjih, na deželo, v hišo in na po-sestvo preprostih, trdnih ljudi, ki rastejo iz svoje zemlje in žive od svojega znoja.

Užitkar je vsak gospodar, ki izroči posestvo in gospodarstvo sinu ali hčeri, v hiši pa si izgovori kot in kruh do smrti. Biti užitkar ni prijatelj po kelje, kajti prej ali slej pride do prepira (če ni nič hujšega) med užitkarjem (ali zakonarjem) ter z enim oziroma snabo. Stari ljudje so pač radi sitni, mladi pa objestni in prevzetni. Največkrat se taki prepiri in razpori končajo povsem nedramatično.

Stari užitkar in užitkarica umrjeta in mlada dva ne jočeta preveč za njima. Malo konvencionalnih solz pa je že zaradi morebitne zapuščine. Včasih pa pride tudi do bolj sitnih stvari. Zato si pogledajmo vsebino Remčevih Užitkarjev!

Anton Podbregar, užitkar, in njegova žena Mana, sta imela sina Toneta, ki se je poročil z lepo Francko. Toda Tone je kmalu umrl, zapustivši ženo in otroka Tončka ter užitkarja Antona in mamo Mano. Snaha postaja vedno bolj ohola napram staremu svojemu umrlega možu. Ne daje jima dovoljne hrane, ne privoščiti jima lepe besede. Neprijazno razmerje med snabo in užitkarjem pa se še poostri, ko najde Francka novega ženina v osebi sosedovega sina — Petra. Užitkarjev sosed France Smrekar se je že od mladega z užitkarjem prepričal, pretepal in tožaril. V mladosti so bile vzrok hčrleta, pozneje pa konfini. Postala in ostala sta si smrtna sovražnika. Da bi se maščeval nad užitkarjem Podbregarjem, hoče kupiti Smrekar hišo in posestvo od Francke, kateri je ranjila Tone vse zapustil. Tako bi Smrekar dobil užitkarja v svojo pest. Kako maščevalno nasladi bi to prineslo njemu, kako sramoto Podbregarju. Zastoj prosita Podbregar in Mana snaho, naj ne prodaja hiše, če že ne iz obzira do njiju dveh, pa vsaj iz ljubezni do otroka. Francka pa ju ne posluša, ker ne mara ostati doma, kjer ji je življenje postalo neprijetno. Hoče vzeti Petra in se pritožiti na Smrekarjev dom. Kupčija se sklene. Francka prodaja, Smrekar kupi. V prepiru in pretepu, ki nastane radi tega med sosedom in Podbregarjem, je Podbregar lahko ranjen v meča in gre tožiti. A pri sodniji Podbregar ne more dokazati, da ga je ranila sekira, ki jo je Smrekar vrgel za njim, ker mešetar Srakoper po krivem priče, češ, da je Smrekar vrgel sekuro v kot, ne pa za Podbregarjem skozi vrata. Pri sodniji torej ne najde pravice. »Domov pojdem,« pravi, »in ne bom več iskal pravice po sodnijah... Bil sem sam svoj gospodar, nihče mi ni ukazoval, grunt je bil moj in božji. In zdaj da bi mi najhujši sovražnik gospodaril v hiši. Nikoli! Če tu na sodniji ni pravice, naredil si jo bom sam...«

S temi besedami je Užitkar že označil, kaj se ima zgoditi. Vozel dejanja je zadržan, katastrofa se čuti od daleč.

Predpustno dopoldne je. Zunaj leži sneg. Užitkarica leži mrtva v kamri na postelji. »Žalost in pomanjkanje sta ju umorila.« Tri ženske in Užitkar sam stoje ob njeni mrtvaški postelji. Ravno za ta čas pa je določena tudi Franckina poroka s sosedovim Petrom. Med tem ko ženske molijo in se Užitkar kakor napol blazen pogovarja z umrlo ženo, pride sosed Smrekar in izzove nov prepir s Podbregarjem. Najbolj pa pograbi jeza Podbregarja, ko mu Smrekar pove, da bosta Francka in Peter čez pol ure mož in žena, Podbregar pa njegov užitkar. Ko pa zagleda poleg sebe tudi jokajočega se Tonetovega sinčka, svojega vnuka, dozori v njem maščevalna misel, vzame puško, pomeri skozi okno in ustrelji. Smrekar pade, godba utihne. Konec.

Ta ljudska drama je nekaj novega v naši dramski literaturi. Snov sta ji grunt in hiša, lu-

bezen in pravica do tega kar si je človek priboril z lastnimi žulji in svojim znojem. To je boj za pravico, pomešan s sovraštvom in za mladih let. In pravde sledi pravda in sodna dvorana je tudi scena drugega dejanja v naši tragediji. Kmeti nos in nepremostljivost pa svetila strasti do konca, do katastrofe. Izhod mora biti le smrt Smrekarjeva ali Podbregarjeva ali pa smrt obeh hkratu. Le na ta način je mogel pisatelj dramatično rešiti zavozlano katastrofo. Vse drugo, kar sledi, nas ni ne briga. Marsikatera ženica bo vprašala, če sta se Peter in Francka kljub temu vzela. Mogoče celo spati ne mogla radi tega. Pisatelj ni podlegel izkušnji, da bi pojasnjeval še kaj po nepotrebnem. In to je storil prav.

Užitkarji so gotovo eno najboljših Remčevih del in bodo postali brez dvoma zlasti na podeželskih odrih popularna in stalna točka v vseh diletantskih repertoarjih. Bolj kot Užitčelja Pavla in Kirke se bodo preprostim ljudem priljubili preprosti Užitkarji, ker bodo ljudje v njih gledali kos svojega lastnega življenja in trpljenja. Marsikatero solzo bosta porosila stari in starka, ko bosta videla na odru sama sebe, zlasti, če živita sama ob zaprtih kruhuc in v neprijaznem kotu.

Igro so igrali letošnjo zimo v mariborskem gledališču; gotovo je, da ji repriz ne bo manjkalo po celi Sloveniji, kajti to je slovenska igra, zato bo narod segal po njej, kakor sega po Finžgarjevih. Peter Klemen.

Cerkveni vestnik.

c Cerkve sv. Jožefa. Danes popoldne ob 6. uri propoved z vsebino: Lučina grobu sv. Cirila in Metoda.

Dijaški vestnik.

d Duh. vaje za akademike in abituriente v škof. zavodih v št. Vidu nad Ljubljano. Udeležencem javljamo sledeče: 1. Začetek duh. vaj bo v sob. 14. t. m. ob 17. uri, sklep v sredo 18. t. m. zjutraj. 2. Udeleženci naj prinesejo s seboj Tomaža Kempčana »Hoja za Kristusom«. Za hrano naj nekaj prispevajo, kolikor pač po svojih razmerah premorejo. — Vodstvo Akad. Mar. kongr.

Učiteljski vestnik.

Osrednji odbor »Slovenske zveze« prosi za nastopne prijave:

1. Oni, ki ste se prijavili za evharistični kongres v Zagrebu, naznanite to tudi predsedniku Štruklju, da potrebno ukrene radi skupnega sestanka v Zagrebu.

2. Dne 5. avgusta t. l. napravi povodom odkritja spominske plošče velezaslužnega slovenskega pisatelja in pedagoga ter velikega prijatelja učiteljstva, t. j. umrlega profesorja in kanonika Antona Kržišča, izlet v Rakitno. Vsaka podružnica naj odpošlje vsaj po pet članov. Vsi udeleženci naj se čimprej javijo, in sicer: pevci tov. Rudolfa Wagnerja, Jenkova ulica v Ljubljani, drugi tovariši Štruklju na Viču.

3. Ob priliki kat. shoda bo imelo učiteljstvo »Slovenske zveze« tudi sv. mašo, pri kateri bo pelo tudi učiteljstvo. Učitelji pevci in učiteljske pevke naj tudi za to prijavi svoje glasove pevovodju Rudolfa Wagnerja, da jim vpošlje note.

Za osrednji odbor: Štrukelj.

Boč za priglasitev za organizatoričen tečaj učitelje se podaljša na 13. julij. Na pozneje priglasene se ne bo oziralo. — Predsedstvo Orliške podzveze.

Narodno gledališče.

Gostovanje g. Bratine in g. Bukšekove v ljubljanski drami Dne 10. in 11. julija gostujeta v ljubljanski drami ravnatelj mariborskega gledališča g. Valo Bratina in članica njegovega ansambla gospa Berta Bukškova. Nastopila bosta v Schönerherjevi tragediji »Ono« in Braccovi komediji »Prava ljubezen«.

Orlovski vestnik.

Orlovski tečaj v št. Vidu. Začetek tečaja je v ponedeljek 9. julija popoldan. Bratje naj se zberejo tekom dopoldneva. S seboj prinesite telovadne obleke, zlato knjigo, poslovniki in pesmarico. Tečaj se namreč zaključuje s krajšo akademijo. — Opozorjamo, da ob tej priliki lahko izvršite naročila domačih odsekov pri Društveni nabavni zadrugi. — Nudila se bo tudi prilika za plavanje.

Na Važah pri Litiji bo v nedeljo 13. julija prireditelj litijske orlovske srenje. Spored: Ob pol 10. uri sprejem gostov; ob 10. uri sv. maša, potem javno zborovanje. Popoldan o pol 2. litanije, nato javna telovadba Orlov, Orlic, obojnega naraščaja. Po telovadbi nastopijo pevski zbori sosednjih izobraž. društev. Preskrbljeno bo za okrepčila po zmernih cenah. Izletniki iz Ljubljane imajo ugodne železniške zveze.

Starotriko orlovsko okrožje proslavi v nedeljo dne 15. julija 15letnico ustanovitve Orlo v Starotrgu s celodnevno slavnostjo. Na ta dan hoče odsek pokazati svetu, posebno prebivalcem naše krasne doline, delo za napredek in idejne cilje Orlovstva. Prihitite prijatelji našega gibanja, posebno iz sosednjih skupin, v kolikor mogoče obilnem številu na to prireditelje, katera obeta biti prav veličastna. Nobenemu ne bo žal za male žrtve, katere bo imel. Poleg vseh prijetnosti, ki se bodo nudile, bo dana vsakemu prilika, da ogleda prijazno Loško dolino z Nadleškega hriba, kjer se bo celotni spored vršil. 1. ob pol 10. dop. sprejem došlih gostov v mestu Ložu, nato sprevod skozi Staritrg na Nadleški hrib, kjer bo sveta maša s cerkvenim govorom. 2. Ob 12. kosilo. 3. Ob 2. pop. litanije v farni cerkvi. 4. Ob 3. javna telovadba s raznimi nastopi prostih vaj in orodne telovadbe. Po glavnem sporedu začetek tabora; govori dr. Basaj. Med sv. mašo in pri ostalih točkah sporeda igra polnočevalna salezijanska godba iz Mladinskega doma — Kodeljevo. Natančnejši spored je razviden iz lepikov, katere smo razposlali vsem sosednim okrožjem in odsekom. Odseki, kateri se udeležijo te prireditve, se naprošajo, da nam pravočasno pošljejo razposlane prijave pole, da moremo vse potrebno urediti. — Na svidenje 15. julija. Bog živi! — Pripravljali odbor.

Turistika in sport.

Podružnica S. P. D. v Kranjaki gori opetovano naznanja, da je morala svojo planinsko veselico pri koči na Gozdu pod Vršičem vsled nepredvidljivih zaprek preložiti od 8. julija 1923 na nedeljo dne 15. julija 1923, odnosno za slučaj slabega vreme-

na na prihodnjo nedeljo dne 22. julija 1923 — kar blagovoli javnost vzeti na znanje. Spored ostane kakor že objavljen. Glede posebnega vlaka in morebitne ugodnosti polovične vožnje pa se javnost še pravočasno obvesti po časopisih, ko pride rešitev zadevne prošnje.

Selške podružnice Slov. planinskega društva. Letošnji občni zbor se vrši v nedeljo, dne 8. julija t. l. ob 4. popoldne v Selcih v prostorih Tavčarjeve gostilne. Na dnevnem redu je končno sklepanje o dograditvi Krekove kože na Ratilovcu, za katero je že mnogo materiala pripravljenega. Vsi planinci, posebno pa bratske podružnice v Kranju in v Radovljici najpristroneje vabljene.

Polzvedovanja.

Ušel je škorec. Kdor ga je našel, naj ga odda Stari trg 5, Slokan.

Poslano.

Gospodu Mihi Marovtu, posestniku v Obratnjah (Braslovce).

Šlihal sem, da se Vi in drugi Letušani ter Poljčani na mene silno hudujete, češ da sem zakrivil, da je zdravstvena uprava v Celju, čeprav je škrlatica že večinoma v Braslovčah ponehala, zapovedala prepeljati otroke iz izolacijske hiše v Letušu in druge rekonvalescente ter zdrave iz Braslovč v bolnico v Celje.

Vi se zelo motite! Kot Vaš dolgoletni zdravnik sem pomagal z podukom ter energičnim nastopom, da ste se Vi pustili prepričati, kako nevarna bolezen je škrlatica, ter da ste tudi Vi sami vsled svojega razumnega in modrega vedenja in vsled svoje požrtvovalnosti preprečili širjenje škrlatice.

Zaradi odgovornosti moral sem čakati, da me zdravstvena uprava v Celju pisмено pooblasti, da nadziram na škrlatici obbolele bodisi že za plačo epidemičnega zdravnika, kakor je dogovorjeno bilo s viš. okr. zdravnikom dr. Gerlovičem, bodisi brezplačno! Na mesto tega me je zdravstvena uprava v Celju poverila z zdravljenjem in obiskovanjem bolnikov v celi občini Braslovč (15—20 km) ter popolnim izvrševanjem desinfekcij — in vse to za polnočno plačo 10 Din (reci in beri: deset dinarjev)! Tega zdravniškega honorarja sem se seveda ustrašil in sramoval in nanj ne reagiral — in zdravstvena uprava je v zmislu odredbe zdravstvenega odseka v Ljubljani dala prepeljati vseh mojih 25 klientov v bolnico v Celje, čeprav je 11 otrok bilo prav dobro zdravljenih in pod nadzorom dveh sester oskrbovanih v dobro opremljeni izolirnici v Letušu.

Tej naredbi sem se moral jaz in Vi brez pogoja pokoriti! Jaz pa sem s tem izgubil 25 bolnikov, za katere mi je jako žal, ker prakes na deželi je sedaj jako slaba, davki vedno večji ter kot okrožni zdravnik od 1. jan. t. l. od države plačila sploh ne sprejemam!

Tudi tega nisem kriv, da se je zvonilo po točji, jaz, pač pa kuluk — 10 Din!

Torej ne zamerite!

Polzela, 5. junija 1923.

Vaš

Dr. Vid Cervinko, okrož. zdravnik na Polzeli.

* Za vsebino tega dopisa odgovarja uredništvo le, kolikor določa zakon.

SLABOST? SLABO SPANJE? Nervoznost? Neveselje do dela? Ali se večkrat pojavljajo različne boli? Dober prijatelj v takih slabih dneh je pravi Fellerjev Elzafluid! Dobro služi za umivanje in obkladke, prav tako kot kosmetikum za usta, glavo, kožo! Močnejši, izdatnejši in bolj delujoči kakor francosko žganje! Z omotom in pošteno 3 dvojnat ali 1 specialna steklenica 24 Din; 36 dvojnatih ali 12 specialnih steklenic 208 Din in 5% doplačila razpošilja: lekarnar EUGEN V. FELLER, STUBICA DONJA, Elzatr 31 134, Hrvaško.

ženitna ponudba.

80 letni, izobražen obrtnik in trgovec, želi znanja z gospico ali mlado vdovo do 28 let radi žentive v svrhu povečanja obrata. Pogoji: dobra kuharica, simpatična osebnost, nekaj premoženja. — Ponudbe s sliko pod »MULIER« na upravo »Slovenca«. Znamka za odgovor!

Mizarja sprejem

KOT DRUŽABNIKA. Potreben kapital 20.000 do 30.000 DIN. — Vprašati je v upravi »Slovenca« pod številko 4037.

DEČEK

star 15 let, ki je dovršil osemrazredno ljudsko šolo z dobrim uspehom, iz dobre in krščan. hiše, ZELI vstopiti kot VAJE-NEC v TRGOVINO z mešanin ali manu-fakturnim blagom v mestu ali na deželi. Ponudbe na upravo pod »I. S. 4073«.

Pošteno kmečko dekle

želi mesta DEKLE v župnišču. Nastop lahko takoj, plača po dgovoru. — Naslov pri upravi »Slovenca« pod številko 4109.

VAJENCA

krepkega, poštenega, zanesljivega. sprejme takoj TEODOR FILIPOWSKY, trgovina železnine in usnja v Prevaljah, Kor.

Zastopnik

mlad, izobražen, IŠCEM MESTA pri kaki zavarovalnici ali trgovini na debelo za slovenjegraški okraj. Vešč poleg slov. in hrv. tudi nem. in ital. — Zadevna pisma na upravo pod »KOROTAN 4110«.

Kleparskega vajenca

najraje dečka, ki se je že učil te obrti, SPREJMEM takoj z vso oskrbo. — FR. BETRIANI, stavbni in galanter. klepar, RIBNICA, Dolenjsko. 4108

VEČ DOBRIH

pleskarskih pomočnikov

za TRAJNO DELO sprejme trvdka Brata Eberl nasl. MARTIN, ČERNE in KOMP., družba z o. z., Ljubljana, Igriška ul. 6. — Istotam se sprejme tudi več DELAV-CEV za pleskanje železniških mostov.

Kompanjona

za dobro idočo tvornico v Sloveniji. IŠCEM. — Ponudbe pod »200« na Aloma Company, dr. z o. z., Ljubljana, Kongresni trg 3.

Likvidacija!

Razprodajajo se pod dnevnimi cenami v vsaki množini: KRAMPI, nasajeni — LOPATE, nasajene (metalke) — VOZNE PLAHE — ŠTRANGE, močne, 4 in pol metra dolge — KONJSKE PODKVE številka 1 do 3 — konjski in volovski PODKOVČNIKI »SATZER« št. 1 — KOTLI, pocinkani, vsebina 60 litrov s pokrovom. Pojasnila daje brezplačno trg. prokurist PETER ŠETINA, SEVNICA OB SAVI.

LOKOMOBILA

21-27-40 KS po zelo nizki ceni NAPRODAJ pri SR. HERGOUTH v Mariboru, Orožnova ulica 3.

IŠCEM

eno prirojevanko

ZA DAMSKO PERILO

1 prirojevanko za bluze in DOMAČE OBLEKE. Reflektiramo na prvovrstne moči v tej stroki. — SPREJMEMO tudi več

spretnih šivilj in likarico.

BELIHAR & VELEPIČ

SP. SIŠKA, Kolodvorska c. 150.

PRODAJO SE:

po ugodni ceni STARINSKI PREDMETI, OMARA s tabernakelnastim nastavkom z intarzijsko, ČRNA OMARA z nastavkom, okovi pozlačeni, CHIFFONIER z intarzijsko in DVE OLJNATI SLIKI na platnu v okvirju: Pokrajina in Benečanke pri delu. — Ogleda in poizve se v Ljubljani, POLJANSKI NASIP 10, II. nadstropje.

Kupim črne češnje

dobro se tudi divje drobnice).

večjo množino BOROVIČ

in več vagonov MALIN.

Ponudbe z navedbo najnižjih cen, postavljeno franco oddajna postaja v lastni posodi ali brez nje, na SREČKO POTNIK, tvornica sadnih sokov, esenc in ekstraktov, Ljubljana, Metelkova ulica. 4041

IŠCEM MESTA kot

poslovodkinja

z DOBRIMI REFERENCAMI ali pa kot DRUŽABNICA

s koncesijo za mešano trgovino z nekaj imovine Ponudbe na upravo lista pod šifro »ZANESLJIVA«. 4088

ZA NOVO ŠOLSKO LETO

sprejmo dijaka

ozir. DVA MANJŠA, k dobri rodbini. — Lepa, svetla, zračna soba in prijazno ravnanje. — Naslov v upravi lista pod šifro »DIJAK 4089«.

IŠCEMO

POSREDOVALCE

za PRODAJO PREMOGA, OGLJA in DRV za Ljubljano. — Natančnejša pojasnila pri upravi lista pod številko 4092.

Inserati

v »SLOVENCU« imajo

popolen uspeh!

Poslovodjo - železninarja

absolutno samostojnega delavca, IŠCEM za takojšnji nastop na mesto na Gorenjskem. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro: »Poslovodja-železninar 4021«

Kontoristinjo

veščo vsega pisarniškega dela, SPREJMEMO za takojšnji nastop! Ponudbe ja poslati na upravnništvo »Slovenca« pod šifro »KONTORISTINJA 3987«.

Jožef Lovšin

kaplan v Preserju.

Pogreb blagega pokojnika bo v ponedeljek, dne 9. t. m. ob 10. uri dopoldne v Preserju.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah.

Blagega pokojnika priporočam vsem sobratom in znancom v požrešno molitev.

ŠT. VID nad Ljubljano, dne 8. julija 1923.

FRANC LOVSIN, kaplan v št. Vidu.

Zadušni sporočamo sorodnikom in znancom, da je Gospodar življenja odpoklical v petek, dne 6. julija popoldne našo dobro mamico

Antonijo Žitnik.

Pogreb se vrši v ponedeljek zjutraj. — Molite zanjo, veliko je trpela.

SV. KRIŽ pri MOKRONOGU, dne 7. julija 1923.

ZALUJOČI OSTALI

Zobar - Dentiste
Avugust Klemenčič
Privoz 3
ne ordinira od 16. julija do
15. avgusta t. l.

Stanovanje

na DUNAJSKI CESTI — obstoječe iz
dvih sob, kuhinje in pritlikin, zamenjam
v enakim v Šiški. — Naslov pove uprav-
ništvo lista pod številko 4085.

Zobozdravnik

dr. Al. Praunseis

NE ORDINIRA od 8. do 23. julija

PRODAM ugodno 1 črno in 1 sivo
usnjato suknjo.

VAJENCA SPREJMEM po dogovoru. —
IVAN MOHORIČ, krojač, Sv. Petra ce-
sta št. 6 in 11. 4067

Izmed najlepših in najcenejših MOLIT-
VENIKOV je DR. ZDESARJEVO

NAVODILO

ZA PRAVO POBOŽNOST DO
MATERE BOŽJE.

V knjižici sta 2 sv. maši. Cna vez. Izvodu
6 Din, po pošti 1 Din več. Dobi se pri
«Ničmanu», v «Novi Založbi», «Slogu» na
Poljanskem nasipu 10 v Ljubljani in v
drugih knjigarnah. — Kdor naroči vsaj
10 izvodov, dobi 15 odstotkov popusta!

SVARILO.

POKRAJINSKA ZADRUGA KROV-
CEV ZA SLOVENIJO s sedežem v Ljub-
ljani, opozarja vse, ki so dosedaj izkoris-
tali krovsko obrt s tem, da so se kot
razni nestrokovnjaki pečali s pokrivanjem
streh, posebno s kritjem z opeko, da se
bode glasom sklepa Trgovske in obrtne
zbornice v Ljubljani z dne 9. junija štev.
1570, postopalo najstrožje proti vsakemu,
ki bi se proti temu opominu le količakaj
betudi v najmanjšem obsegu vedoma pre-
grešil. — Ljubljana, 4. julija 1923.
F. FUJAN s. r.

Vrtnarske zadeve

posreduje
društvo »VRTNARSKA ŠOLA«.

NAPRODAJ JE dobro ohranjena
vinska sesalka

(pumpa) z vsemi pritlikinami kakor tudi
s cevmi, povsem intakt. PISALNI STROJ
znamke «Norica» po ugodni ceni in en
dvosedežni ter en štirisedežni AUTO. —
Naslov v upravi pod številko 4097.

SUHE GOBE

KUMNO, JANEZ, LIPOVO CVETJE itd.
PLACUJE po najvišjih cenah M. GER-
ŠAK in Co., Ljubljana, Kongresni trg 10

Ugodno naprodaj:

3 TEŽKI VOZOV — močan KONJ z
opravo — ZELENEN PLUG in BRANA,
SESALKA za gnojico in približno štiri
orale LEPE KOŠNJE in OVSA z zase-
jano deteljo. — VIC št. 90 p. Ljubljani.

BRZOPARILNIK

za 80 litrov, že rabljen, NAPRODAJ. —
GRAD BOKALCE pri VICU. 4086

SPALNICA

poceni NAPRODAJ. Ogleda se ob 11.
HRENOVA ulica 17, pritl., naravnost.

AUTO s 4 sedeži

popolno dobrem stanju, NAPRODAJ
za ceno 40.000 dinarjev. — Naslov pri
upravi «Slovenec» pod številko 4065.

Otroški vozički

več vrst, od 250 Din dalje. — DVO-
KOLESA: novi modeli z dobro pneu-
matiko, že od 1500 Din naprej. — MO-
TORČKI najnovejši, amer. tipa «Evan-
ce» in D.K.W. — PNEUMATIKA: zrač-
nice z garancijo od 16 Din, plašči od 65
Din, Motorette, Oressette. — Preproda-
jalci in mehaniki znižane cene. — Spre-
jemamo vsa popravila, enajliranje in po-
niklanje. — »TRIBUNA« F. B. L.,
tovarna dvokoles in otroških vozičkov,
LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4.

PRODAM v sredini mesta ČRNOMELJ
pritlično hišo

z dvema hlevoma in vrhom, segajočim do
vode. — Pripravno posebno za kakega
usnjara, ker ni v mestu in okolici no-
benega. — Naslov pove upravništvo lista
pod številko 4100.

»REFORM«

STEKLENICE

za KONSERVIRANJE
SADJA, POVRTNIN I MESA
so priznane NAJBOLJŠE in
obenem tudi NAJCENEJŠE!
GLAVNA ZALOGA
za JUGOSLAVIJO pri trdki
LOVRO PETOVAR
IVANKOVCI.

CENIKI na ZAHTEVO!! —

Chapeau (svileni cilinder)

in FRAK iz finega črnega sukna
(toskin), zelo malo no-
šen, oboje zelo dobro ohranjeno, NA-
PRODAJ. — Vpraša naj se v SPODNJI
ŠISKI 111, I. nadstr., poleg drž. kolo-
divora, v času od 10.—2. pop. in od 6.
zvečer naprej. 4010

Pile in rašpe

IZVRSTNO NASEKUJE
IVAN FIGAR, pilarski mojster,
Ljubljana, Hrenova ulica št. 19.

NAZNANILO.

Cenj. občinstvu vljudno naznanjam, da
sem preselil svojo TRGOVINO z MEŠA-
NIM BLAGOM iz Novega VODMATA

na Sv. Martina cesto 15.

Za obilen obisk se vljudno priporočam.
IVAN KROSELJ.

ŽAGA

s polnojarmenikom ali več vene-
ciankami se vzame v NAJEM ali
KUPL. Ponudbe na upravo lista
pod »BODOČNOST 4095«.

Čebelnjak

za 19 A. Z. panjev (paviljon), pripraven
tudi za stojnico, v Ljubljani NAPRODAJ.
Naslov pri upravi lista pod št. 4031.

VAŽNO ZA TRGOVCE!

NAPRODAJ
JE STARO RENOMIRANO
trgovsko poslopje
»JURZA« v Ptuj

kjer se že od leta 1860. nepretrgoma
vodi specerijska in kolonialna trgovina
na drobno in debelo s prav dobrim
uspehom. — Reflektantje naj se obrnejo
na lastnika ANTON JURZA, PTUJ, Pre-
šernova ulica 38. 4057

Pozor ČEBELARJI!

Radi PRESELITVE iz kraja PRODAM
TAKOJ svoj dobro ohranjen,

lep čebelnjak

s 16 polnimi panji sistem »VIRJENT«.
FRANC BORC, KAMNIK. 4028

Kmetje, pozor!

UGODNO se bo KUPILO na prostovoljni
JAVNI DRAŽBI, ki se vrši 11. JULIJA
ob 11. uri, Cesta na Gorenjsko železnico
št. 22 a v Ljubljani: par težkih, zanesli-
vih KONJ, 3 TEŽKE VOZOVE za
vsako vožnjo, več KONJSKE OPRE-
ME in drugo. 3991

Transmisijo

rabljeno, PRODAM. — Debelost vratila
(Welle) 60 mm, dolžina 2 m s stenskiimi
nosilec in 2 jermenicama. — JAK. KO-
PRIVNIK, Pšata, p. Cerklje pri Kranju.

GRAMOFON

s 15 ploščami, prav dobro ohranjen in
pripraven tudi za gostilno, po ugodni
ceni PRODAM. Ogleda se v KOLIZEJU,
vrata 7A od 12.—14. in od 18.—19. ure,
Gospodarska cesta. 4084

Din 250.000.— do 1.000.000.—
ali več ima na razpolago

AMERIKANEC

Kupil bi hišo z dobrodošo gostilno ali kako drugo dobičkanosno
podjetje. — Pristopil bi tudi kot družabnik k dokazljivo dobičkanos-
nemu podjetju. Ponudbe pod »AMERIKANEC« na Aloma Company,
anončna družba, Ljubljana, Kongresni trg 3. Tu se izve tudi naslov.

Krava - mlekarica

s teletom, dalje lahka, DVOVPREŽNA
KOČIJA NAPRODAJ. — Ambrožev trg
št. 10, Ljubljana. 4070

KDO odstopi telefonsko številko?

Ponudbe pod navedbo pogojev na uprav-
ništvo lista pod »TELEFON 4058«.

Kupim DRVA

jesenska in zimska sečnja, lepe, debele
cepanice, 1 m dolge, v večjih množinah.
Ponudbe pod »SUMA 4080« na upravo.

Zastonj odstopim lepe trgovske lokale

pripravne za vsako trgovino, s pogojem,
da sem pri tem udeležen. — Naslov pri
upravi «Slovenec» pod številko 3897.

Banatsko pšenico la.

razprodaja na vagone, paritet vsa-
ka postaja v Sloveniji, M. BIELIČ,
Dunajska cesta 33, pri »Balkanu«.

Mesečno SOBO

NEMEBLOVANO, s separatnim vhodom
v sredini mesta, IŠČEM ZA TAKOJ. —
Ponudbe pod »SOBA 4022« na upravo
«Slovenec».

Zahvala in obvestilo.

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem prenehal obra-
tovati svojo

Restavracijo »Bellevue« in hotel »Pošta« v Rogaški Slatini,
in da sem prevzel

Restavracijo grand hotela »Union« v Ljubljani

Vsem svojim dosedanjim gostom v Rogaški Slatini se za njihov
obilen poset in naklonenost najtopleje zahvaljujem.

V na novo prevzeti restavraciji »UNION« v Ljubljani bom
cenjene goste postregel najbolje, jamčim s svojo 20 letno prakso v
Švici, Nemčiji in Jugoslaviji, da bode cenjeno občinstvo postreženo
najfinejši in po najnižjih cenah, da bom nudil s najboljšim perzo-
nalom vse udobnosti najfinejši restavracije ter dvignil isto zopet na
ono stopinjo, katera ji pristaja.

Imel bom vedno na zalogi najboljša in najfinejša vina iz lastnih
štajerskih vinogradov po zmerno nizkih cenah, imel na izbiro najfi-
nejše in najkusejše pripravljene jedila od najbolj priprstih do
najfinejših. Prevzemam na obed in večerjo zaključene družbe, poročne
obede, za kar imam na razpolago posebno dvorano.

Cenjeno občinstvo vljudno vabim, da se samo o vsem prepriča
in mu zagotavljam, da bo vedno lahko v vsakem oziru povsem zado-
voljno.

Za obilen poset cenj. gostov se najvljudnejše priporočam ter
beležim

z odličnim spoštovanjem

Konrad Rist

restavrat in ravnatelj grand hotela »UNION«
v Ljubljani.

Otvoritev brivskega salona!

Podpisana vljudno naznanjata slav. občinstvu v Ljubljani in na deželi, da otvorita
v PONEDELJEK, DNE 9. JULIJA 1923

brivski salon v Dalmatinovi ulici,

PALACA MESTNE HRANILNICE — poleg hotela »ŠTRUKELJ« — ki bo povsem
MODERNO in HIGIENIČNO urejen. — Postrezala bodeva v vsakem oziru točno
prijazno in solidno. — Priporočava se kar najbolje cenjeni naklonjenosti.

I. DORČEC & S. BOČKAJ.

Ljubljanska borza sprejme glavnega tajnika

Ponudnikj naj navedejo dokaze o:

- jugoslovanskem državljanstvu;
- dosedanji neoporečnosti;
- dovršenih pravnih študijah;
- sposobnosti za sodnijsko službo (dokaz o polože-
nem praktičnem sodnijskem izpitu);
- dosedanjem sodnijskem borznem ali bančnem služ-
bovanju;
- znanju jezikov.

Detalirane ponudbe z navedbo referenc in zahtevkov je
nasloviti do 1. avgusta t. l. na Slovensko banko v Ljub-
ljani pod šifro »BORZA«.

MEDJIMURSKI KONJI!

Poltežki in čisto težki konji ter kobile za vprego in odgoj
za gospodarstva in tovarne

stojte stalno za prodajo pod najkulantnejšimi pogoji pri

E. VAJDA

veletrgovina s konji

ČAKOVEC, MEDJIMURJE, JUGOSLAVIJA.

Brzjavlj: Vajda Čakovec

Telef. interurb. 59, 4

Zajamčeno popravljene

Lokomobile

točno iz skladišč

Zagreb in Ljubljana

Wolf-Lanz

vsake velikosti.

Stabilne in vozeče

lokomobile

Lokomobilni kotli

Enoletno tvorniško

jamstvo

Prvorazredno generalno

popravljen

Popolnoma preizkušene

Kurjive z vsakim

gorivom

Braća Fischer

d. d.

ZAGREB

Pantofčak 5

Banatsko moko la.

na vreče in vagone razprodaja M.
BIELIČ, Dunajska cesta 33, pri
»Balkanu« po najnižjih dnevnih
cenah. 3696

KUPIMO VSAKO MNOŽINO

starega SVINCA

PUŠKARNA V KRANJU.

Spalnica

kompletna, dobro ohranjena, je NAPRO-
DAJ. Ogleda se od 14.—16. ure. Anton
Knezova ulica 3, III. nadstr., desno.

Hiša z gostilno

in MEŠANO TRGOVINO ob periferiji
mesta Ljubljana s koncesijo in inventar-
jem NAPRODAJ za 212.000 Din. V hiši
2 veliki gostilni. sobi, 4 manjše sobe, tri
skladišča, vodovod in elektr. luč. — Po-
nudbe pod »HALO« na upravo lista.

Priložnostni nakup za trgovce z antikvitetami!

NAPRODAJ je prvovrstno, ANTICNO
VLOŽENO POHISTVO (slike, preproge,
porcelan, bronce itd.) za 4 sobe. — Vpra-
šanja na odgovetnika dr. HANS ARKO v
KOČEVJU. 4074

NAPRODAJ JE

TRAČNA ŽAGA

(Bandsäge) 700 mm roln. — ALFRED
AMANN, Tržič. 3032

„POSEST“

realitetna pisarna, Ljubljana

Poljanska cesta 12.

Kupi:

Električno centralo ali malo
industrijo z vodno silo v bližini
mesta ali trga.

Hišo s trgovskim lokalom in sta-
novanjem v prometnem kraju v
mestu ali na deželi.

Hišo s kako obrtjo in prostim sta-
novanjem v Ljubljani ali pred-
mestju za Din 250.000.— do Din
325.000.—

Proda:

Hišo s 3 trg. lokali in stanovanjem
za Din 500.000.—

Hišo z gostilno, mesarijo in sta-
novanjem v mestu na Dolenjskem
za Din 175.000.—

Gozda sečnjega 9 orolov ob žele-
znici za Din 100.000.—

Starene parcele v Rožni dolini
in ob Tržaski cesti.

Odda:

Stanovanje v novi hiši.

Hipotečna posojila.

Išče:

Trg. lokale, stanovanja.

OVES — KORUZO la.

na VREČE in VAGONE razpro-
daja M. BIELIČ, Dunajska cesta
št. 33 pri »Balkanu« po najnižjih
dnevnih cenah. 3697

Jajca kupuje

po najvišjih cenah in plača proti oddajnemu po-
od oddajnih postaj in trdilu brez odtegljaja

E. Vajda, izvož jajec, Čakovec,
Medjimurje, Jugoslavija.

Brzjavke: Vajda Čakovec. — Telefon interurb. šte. 59, 4 in 3.

Pisalne stroje na obroke

The Rex Co.

Telefon 268. Ljubljana Gradlišče 10.

Kontinentalno društvo za trgovino z železom KERN I DRUG - Zagreb

Poslovnica: Mažuraničev trg 23. — Zaloge: Zagreb, Osijek in Beograd
Telefon: 15—44. — Naslov za brzjavke »Ferrokontinent«.

Železo v palicah, ploško in okroglo železo. Traverze, betonsko železo
črna-pocinjena bela pločevina, žebliji, vijaki, žica, trgovski lijak itd.
Cevi za plin in vodovod črne in pocinjene, cevi za paro (Mannesman-cevi
za bušenje, cevi iz litega železa, odvodne, rebraste cevi, spojni deli
vsake vrste.
Armature, potrebščine za inštalacije, banje, sanitarne naprave.

Fross-Büssling tovorni avtomobili

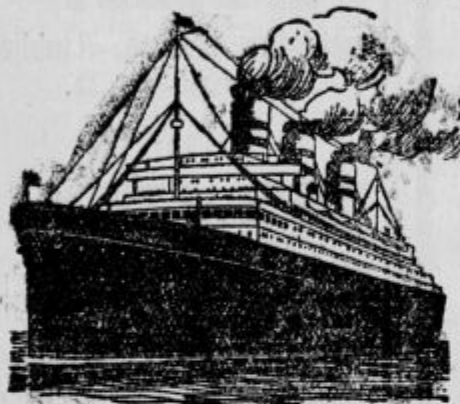
Zastopstvo za Jugoslavijo:

Kontinentalno društvo za trgovino z železom
Kern I drug., Zagreb

Poslovnica: Mažuraničev trg 23. — Zaloge: Zagreb, Osijek in Beograd.
Telefon 15—44. — Naslov za brzjavke »Ferrokontinent«.

HOLLAND - AMERIKA LINIJA Rotterdam-New-York

Generalno zastopstvo za kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev
Hrvatska banka za promet s nekretninama d. d.
Zagreb, Zrinjski trg 8.

Odprava potnikov I., II. III. raz-
reda za Severno Ameriko in
Kanado z ogromnimi, najmo-
dernimi brzovoznimi paro-
brodi. Potovanje po odprtem
morju 6 do 7 dni. Najugodnejša,
sigurna in brza vožnja.
Izvrstna kuhinja. Vsak teden
jeden parobrod. Potniki tret-
jega razreda imajo posebne
kabine z uzorno čistostjo.

Vsestranska pojasnila daje vsakomur brzo in brezplačno:
Holland-Amerika Linija
Podružnica: Ljubljana, Dunajska cesta 21.

Lastne hladilne naprave.

Lastna prodajna mesta v naj-
večjih trgih inozemstva.

Ustreljeno divjačino

srne, divje koze, divje prašiče, zajce, fazane, jerebice, klju-
nače, divje race

kupuje vsak čas in vsako množino po naj-
višjih cenah od oddajnih postaj 2180

E. VAJDA, veletrgovina z divjačino,
ČAKOVEC, Medjimurje, Jugoslavija.

Telefon interurb. šte. 59, 4, 3. — Brzjavke: VAJDA, Čakovec.
Večje love prevzamemo potom naših organov od lovišč.
Soliden in točen obračun.

HIŠO

v bližini žel. postaje na Dolenj. ali Staj.
s 3 sobami in kuhinjo vzamem v NAJEM.
Ponudbe pod »HIŠA« na upravo lista.

Stavbenik

Rud. Ročak

v Trbovljah

izvršuje vsa stavbena dela — lasno
tesališče — izdelovanje stopnic
Teraco-tlak
Brezkonkurenčne cene!

VELIKA

ZALOGA PORCELANA!

EMAJLIRANA

in luksuzna posoda!

Priporoča se ANA KUS, Ljubljana, Res-
ljeva c. 4 (prej trgov. barv g. Hauptmanna)

Jetika!

DR. PEČNIK ordinira za pljučne bolezni
vsak torek in petek v Sv. Jurju ob J. ž.,
v Slatini pa za notranje bolezni. — Či-
tajte njegove 3 knjige o jetiki! 3378

Šentjanški PREMOG

se dobi po ugodnih cenah vsako mno-
žino. — Prodajni urad šent-
janškega premogokopa,
Ljubljana. Krekov trg 10.

Ravnokar izšlo!

II. natis

„Terminologije trgov-
skih znanosti“

Po povzetju pošilja
„Privredna knjižara,“

Zagreb, Peščenica VI. br. 9/H

Knjigarne dobivajo velik
popust!

Ravnokar izšlo!

Kostanjev les

za tanin kupim vsako množino. — Po-
nudbe s ceno franko vagon v Sloveniji in
množino na RUDOLF ZORE & Komp.,
Ljubljana, Gledališka ulica 7, II. nadstr.

Pristni, naravni

malinčev sok

s sladkorjem vkuhan
po 21 Din za kg

nudi lekarna dr. G. PICCOLI
Ljubljana, Dunajska cesta.

PORTLAND-CEMENT

v vsaki množini in po tovar-
niški ceni vedno v zalogi. —
Trgovci dobijo primeren popust.

Zastopniki se iščejo!

Prodajni urad Portlandskega cementa
Ljubljana, Dunajska cesta 31.

Združene opekarne d. d. Ljubljana
nudi v poljubnih množinah

zarezane strešnike

model „A“ in model „D“ (utorni crep), najpripro-
stje, najprpečnejše in najcenejše kritje streh
sedanjosti, dolje
zidno opeko.

Na željo pošljemo popis in ponudbo.

Spretni zastopniki se sprejmejo.

Albina Bogataj

izdelovalnica perila, Židovska ulica šte. 1, II. nadstr.
izdeluje vsakovrstno perilo za dame in gospode po nizkih cenah ter
prezema naročila oprem za neveste. — Strojno vživanje motivov
in čipk. — SRAJCE za gospode po meri. 2485

Standard Oil Co of Jugoslavia v Zagrebu

priporoča p. n. naročnikom svojo stalno zalogo:

Bencina, Petroleja, Paraffina,

vseh vrst mineralnih, strojnih in olja za automobile v
Ljubljani. — Tozadevne informacije in naročila sprejema:

Glavno zastopstvo:

C. MENARDI — Ljubljana

Trubarjeva ul. 2.

Telefon št. 62.

B. S. A.

Angleški Motor Bicycle

2 3/4 HP lahke tipe je **zmagal** pri regularitetni tekmi
„Moto kluba Slovenija“ za klubovo prvenstvo na progi
Ljubljana—Planina—Cerknica—Nova vas—Vel. Lašče—
Turjak—Ljubljana dne 24. VI. 1923 absolutno v vseh ka-
tegorijah in dosegel

prvo darilo

Zastopstvo: Jugo Avto d. z o. z., Ljubljana, Dunajska cesta 36

AND. JAKIL

tovarna kož in čevljev d. d., prodajalna Ljubljana.

POLJANSKA CESTA ŠT. 13.

Bogato skladišče moških, ženskih in otroških ČEVLJEV iz telečjega
boks v vseh bojah, govedjega boks in rjave kravine.

SOLIDNO DELO!

3480

NIZKE CENE!

Hamburg-Amerika linija in United-American Lines Inc.

biljalka

Simon Kmetec, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 26.

Sprejema potnike v južno in severno
Ameriko. Izdaja točna pojasnila in
prodaja vozne liste.

Odhod iz Ljubljane vsak teden.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo

I. G. Draškovič, Zagreb

„B“ čista pri državnem kolodvoru

Podružnice:

BEOGRAD: Balkanska ulica 25.

SUŠAK: Jovo Gj. Ivošević, Karolinska cesta 100.

SPLIT: Ante Bulč, Diklecijanova obala 13.

GRUŽ: Ivo Lovričević.

BITOLJ: Gjorgje J. Dimitrijevič & Komp., Bulevard Kralja
Aleksandra 187.

VEL. BEČKEREK: Dušan Lj. Mihajlovič, Trg Kralja Petra 4.

Potnike spremlja do Hamburga družbeni uradnik.

